Пролетарыі ўсіх краін, еднайцеся!

Комуністычная партыя (большэвікоў) Беларусі

ЗВЯЗДА

ОРГАН ЦК і МЕНСКАГА АБКОМА КП(б)Б

№ 105 (6382) | 10 мая 1939 г., серада | ЦАНА 10 КАП.

СЕННЯ Ў НУМАРЫ:

Пасяджэнне Совета Народных Камісараў БССР.

Пастанова Галоўнага камітэта Ўсесаюзнай Сельскагаспадарчай Выстаўкі аб зацвярджэнні ўдзельнікаў Выстаўкі.

Паведамленне ТАСС.

ПАРТЫЙНАЕ ЖЫЦЦЁ:

У. Сцяпанаў — Калектыўнасць — сіла большэвіцкага кіраўніцтва.

Н. Гіршын — Партыйна-комсамольская група на параходзе.

Пленум Менгаркома КП(б)Б.

АРТЫКУЛЫ:

Памяці В. Р. Менжынскага.

В. Кабанаў — Вялікі пачын.

Д. Заслаўскі — Салтыкоў-Шчэдрын і рускі народ.

С. Алтайскі — Два супроць дванаццаці.

В. Іваноў — За далейшы рост народных зберажэнняў.

С. Казначэеў — З сяўбой не спяшаюцца.

Соцыялістычнае спаборніцтва імені Трэцяй Сталінскай Пяцігодкі: Дадзім краіне ільнавалакна самай высокай якасці. (Выступленні дырэктараў ільназаводаў).

ЗА РУБЯЖОМ:

Германа-польскія адносіны.

Патрабаванні нямецкіх фашыстаў у Літве.

Выхад Іспаніі з Лігі нацый.

Ваенныя асігнаванні ў ЗША.

Выступленне Генрыха Мана ў Парыжы.

Ваенныя дзеянні ў Кітаі.

Англа-французскія перагаворы аб сумеснай абароне калоній на Далёкім Усходзе.

Вялікі пажар у Токіо.

Сплаву—большэвіцкія тэмпы!

На сплаве зараз самыя гарачыя дні. У гэтай галіне гаспадаркі больш чым у якой-небудзь іншай дорага кожная гадзіна. Разумеючы гэта, стаханаўцы і ўдарнікі лесасплава, натхнёныя рашэннямі XVIII з'езда ВКП(б), з энтузіязмам узяліся за работу. Як і ў мінулыя годы, паспяхова працуе вядомы ў рэспубліцы знатны сплаўшчык Сцяпан Туфар. Спаборнічаючы з яго брыгадай, добрыя рэзультаты паказвае таксама вопытны сплаўшчык Харытон Пугач са сваім калектывам.

Са сплаўных участкаў і прыстаней прыбываюць паведамленні аб разгортваючымся соцыялістычным спаборніцтве імені Трэцяй Сталінскай Пяцігодкі. На Прапойскім сплаўным участку лепшая брыгада Васілія Лукашэнкі яшчэ ў красавіку сплаўляла па 200 кубаметраў драўніны на чалавека замест 42 па норме. На фарміровачным пункце Бялыніцкага сплаўучастка брыгада Аляксандра Шутава выконвае норму на 952 проц.

Задача кіраўнікоў сплава, пачынаючы ад начальнікаў кантор і канчаючы кожным майстрам, а таксама профсаюзных і партыйных арганізацый заключаецца ў тым, каб усямерна развіваць стаханаўскі рух сярод сплаўшчыкаў, мацней раздуваць агонь соцыялістычнага спаборніцтва імені Трэцяй Сталінскай Пяцігодкі. Толькі ў гэтым выпадку яны выканаюць задачы, якія перад імі паставілі партыя і ўрад. А задачы перад усёй масай сплаўшчыкаў стаяць вялікія і адказныя. Па аднаму толькі трэсту «Беллесасплаў» неабходна ў кароткі тэрмін сплавіць і даставіць без страт на канцовыя пункты 2 мільёны кубаметраў драўніны (на 300 тысяч кубаметраў больш, чым у мінулым годзе).

Буйнейшыя лесакамбінаты, усе лесазаводы, запалкавыя фабрыкі, прадпрыемствы фанернай прамысловасці забяспечваюцца сыравінай у асноўным сплавам. Уся гэтая прамысловасць, якая займае салідные месца ў народнай гаспадарцы рэспублікі, павінна быць своечасова забяспечана неабходным запасам драўніны, у якой яна ўжо зараз адчувае вялікую патрэбу. Гэтага не павінны і не маюць права забываць кіраўнікі сплаўных арганізацый і ўся маса сплаўшчыкаў.

Кіраўніцтва трэста «Беллесасплаў» заяўляе, што падрыхтоўчыя работы ў гэтым годзе праведзены больш паспяхова чым у мінулым і што сплаў пачаўся больш арганізавана. Але справа не ў запэўненнях, а ў рэзультатах работы. Між тым зводка ходу сплава на 1 мая ўжо выяўляе некаторыя «вузкія» месцы, не выконваецца календарны план прыплава драўніны. К прыстаням вывезена 989 тысяч кубаметраў драўніны, пры плане ў 1400 тысяч. План пуску ў сплаў выканан на 92,7 проц., а план прыбыцця драўніны—на 60 проц. Дарэчы, паказальнікі прыплава драўніны ў гэтым годзе ніжэй леташніх. На 1 мая ў мінулым годзе было прыплаўлена 295 тысяч кубаметраў, а ў гэтым—141,6 тысячы.

На фарміровачных пунктах, у рэзультаце таго, што ім не было своечасова аддана належнай увагі, скапілася значная колькасць драўніны, якую не паспяваюць сплавіць для адпраўкі па канцовыя пункты. Гэтыя недахопы з'яўляюцца рэзультатам непрадуманага планавання работы, няўмелай арганізацыі працы, слабасці апаратуўнага кіраўніцтва трэста.

Добрыя ўзоры ў рабоце паказваюць віцебскія сплаўшчыкі. Радасна тое, што пуск і прыплаў драўніны там праходзяць больш роўна, пры высокіх тэмпах. На 5 мая календарны план пуску быў у цэлым па лесараёну выканан на 129 проц. і прыплава—на 124 проценты. Поспех тут забяспечваюць перадавікі лесасплава. Брыгады Зайцава, Власава і інш. на 8—9 дзён датэрмінова дастаўляюць свае караваны на пераваличныя базы і канцовыя пункты. Прыклад гэтых перадавікоў-стаханаўцаў мабілізуе ўсіх работнікаў сплава лесараёна на ўзорную работу.

Немалаважную ролю ў паспяховым правядзенні сплава адыгрывае Днепра-Дзвінскае параходства, якое абавязана забяспечыць своечасовую буксіроўку караванаў. Між тым ёсць рад выпадкаў зрыву работы па віне параходства. На Прыпяцкім участку ў трэцяй дэкадзе красавіка старшы дыспетчар Радзевіч сарваў буксіроўку чатырох караванаў. 10 тысяч кубаметраў драўніны на працягу 10 дзён ляжала на пунктах у чаканні буксіроўкі. Ёсць таксама скаргі на нясвоечасовае прадстаўленне непаравога флота, напрыклад, да Бярэзінскай прыстані. Такія зрывы нецярпімы, бо яны парушаюць нармальную работу сплаўшчыкаў, выклікаюць вымушаныя прастоі і штучна зніжаюць іх заработак.

Вялікае значэнне для паднаццця прадукцыйнасці працы на ўсіх сплаўных работах мае ўведзеная ў навігацыю 1939 года новая сістэма аплаты працы рабочых і інжынерна-тэхнічнага персанала. Новы парадак аплаты працы істотна адрозніваецца ад мінулагодняга. Ён больш просты і зразумелы рабочым, якія загадзя ведаюць, згодна заключаным дагаварам, колькі атрымаюць за зробленую работу. Устаноўлен таксама точны размер прэмій, а іменна—ад 10 да 20 проц. акорднага заработка. Кожны рабочы, які выконвае на рэйдавых работах (падача і сартыроўка драўніны, сплотка, выкатка драўніны на бераг, пагрузка і выгрузка суднаў) на працягу поўмесяца больш 12 норм, мае права атрымаць за ўсю выпрацоўку звыш 12 норм па расцэнках, **павялічаных у паўтара раза.**

На рабочых сплава распаўсюджана сістэма навігацыйных прэмій-надбавак. Кожны рабочы—пастаянны і сезонны, які выканаў на працягу навігацыі 25 дзённых норм на рэйдавых работах, атрымлівае прэмію-надбаўку ў размеры 20 проц. Новая сістэма аплаты працы з'яўляецца яркім праяўленнем клопатаў партыі і ўрада аб работніках сплава. Яна ўказвае таксама на тое велізарнае значэнне, якое прыдаецца паспяховаму правядзенню сплава. Яе неабходна шырока раз'ясніць сплаўшчыкам, калгаснікам, трэба, каб кожны рабочы ведаў, што, чэсна працуючы на сплаве, ён можа і добра зарабіць.

Вось некалькі прыкладаў. Члены брыгады тав. Зайцава, якія датэрмінова на 9 дзён прыплавілі з Бабініцкага лесапункта да лесаперавалачнай базы 5.450 кубаметраў лесу, зарабілі за гэты рэйс па 60 руб. у дзень. Брыгадзір Замастоцкага лесапункта Васілій Власаў за 11 рабочых дзён зарабіў 864 рублі, а ўсе 11 членаў яго брыгады—па 700 рублёў кожны. Такія-ж высокія заработкі можа мець кожны рабочы сплава, які чэсна, па-стаханаўску працуе.

Партыя і ўрад патрабуюць ад кожнага кіраўніка сплава, ад совецкіх і гандлёвых арганізацый няспынных клопатаў аб забеспячэнні і культурна-бытавым абслугоўванні сплаўшчыкаў. Ці-ж можна цярпець такое становішча, калі, напрыклад, у Жыткавіцкім раёне па віне райспажыўсаюза рабочыя сплава не забяспечаны самым неабходным, і нават прадукты ім прыходзіцца завозіць за сотні кілометраў? Дрэнна пастаўлена таксама забеспячэнне рабочых у Кіраўскім і Крупскім раёнах.

Поспех сплава будзе залежаць ад таго, наколькі шырока будзе разгорнута соцыялістычнае спаборніцтва сярод рабочых, інжынерна-тэхнічнага персанала, ад быстрай перадачы і пашырэння перадавога стаханаўскага вопыту. Як відаць, не ўсюды гэта зразумелі. Вельмі слаба пакуль разгорнута соцыялістычнае спаборніцтва сярод сплаўшчыкаў Бабруйскай, Мазырскай і Гомельскай кантор. Тут не разгарнулі як след масава-палітычнай работы сярод рабочых.

Шырэй соцыялістычнае спаборніцтва сярод сплаўшчыкаў!

Сустрэнем Трэцюю Сесію Вярхоўнага Совета СССР датэрміновым выкананнем майскіх планаў на сплаве!

СОЦЫЯЛІСТЫЧНАЕ СПАБОРНІЦТВА ІМЕНІ ТРЭЦЯЙ СТАЛІНСКАЙ ПЯЦІГОДКІ

ДАДЗІМ КРАІНЕ ІЛЬНАВАЛАКНО САМАЙ ВЫСОКАЙ ЯКАСЦІ

На ільняных заводах БССР шырока разгарнулася соцыялістычнае спаборніцтва імені Трэцяй Сталінскай Пяцігодкі.

Яно прынесла ўжо бліскучыя рэзультаты. Заводы з месяца ў месяц перавыконваюць свае заданні, паляпшаючы якасць выпускаемай прадукцыі. Заводы Менскага ільнатрэста выканалі чатырохмесячнае заданне на 122,8 проц.; выпушчана дадаткова 550 тон высокаякаснага ільнавалакна. Шэсць перадавых заводаў трэста — магілёўскі, халопеніцкі, горскі (Горацкі раён), копыскі, шклоўскі і чавускі — на 2 месяцы раней тэрміну закончылі свае поўгадавыя праграмы.

Значна павысілася прадукцыйнасць працы У першым квартале выпрацоўка на чалавека-дзень складала 22,5 кілограма ільнавалакна, пры плане ў 17,7 — перавыкананне на 27 проц. Прадпрыемствы трэста значна перавыканалі план па зніжэнню сабекошту. Сабекошт аднаго тона-нумара ільнавалакна складае зараз 274 руб. пры плане ў 298 руб.

Добрая работа перадавых ільназаводаў БССР высока ацэнена партыяй і ўрадам. Дванаццаць знатных людзей ільняной прамысловасці рэспублікі за ўзорную стаханаўскую работу нядаўна ўзнагароджаны ордэнамі і медалямі Саюза ССР.

Задача ўсіх кіраўнікоў, інжынерна-тэхнічных работнікаў і стаханаўцаў ільназаводаў—дабіцца ў другім годзе трэцяй сталінскай пяцігодкі яшчэ большых вытворчых поспехаў.

Ніжэй друкуем паведамленні асобных кіраўнікоў прадпрыемстваў аб ходзе соцыялістычнага спаборніцтва імені Трэцяй Сталінскай Пяцігодкі.

Г. П. МАСКАЛЁЎ

ДЫРЭКТАР ГОРАЦКАГА ІЛЬНАЗАВОДА, УЗНАГАРОДЖАНЫ ОРДЭНАМ «ЗНАК ПОЧЕТА»

Калектыў нашага завода з чэсцю выконвае ўзятыя ім абавязацельствы ў соцыялістычным спаборніцтве імені Трэцяй Сталінскай Пяцігодкі. Высокая ацэнка партыі і ўрада работы перадавікоў ільнянай прамысловасці натхніла рабочых і інжынерна-тэхнічных работнікаў завода на дасягненне яшчэ большых вытворчых перамог.

Асабліва зладжана і арганізавана працаваў завод у красавіку. Мы актыўна рыхтаваліся дастойна сустрэць міжнароднае свята пролетарскай салідарнасці — 1 мая і адзначылі яго выкананнем красавіцкага задання на 164 проц. Чатырохмесячны план выканан намі па 132 проц. Мы выпусцілі звыш устаноўленага задання 22,5 тоны доўгага ільнавалакна. Выпускаемая намі прадукцыя выключна высокай якасці. Якасны паказальнік выхаду доўгага валакна ў сярэднім перавыконваем на 30 і больш процантаў. За паспяховае выкананне вытворчай праграмы гэтымі днямі заводу ўручан пераходны чырвоны сцяг Менскага ільнатрэста.

Нядаўна мы заключылі дагавор на соцыялістычнае спаборніцтва з мсціслаўскім ільназаводам. Рабочы калектыў завода змагаецца за заваяванне пяршынства ў гэтым спаборніцтве. Лепшыя стаханаўцы, спаборнічаючы паміж сабой, паказваюць узоры высокапрадукцыйнай работы. Наша знатная стаханаўка Феадосія Ціханаўна Мяцеліца, узнагароджаная медаллю «За трудовое отличие», штодня выпрацоўвае больш двух норм. Падвязчыца доўгага валакна Фёкла Іваноўская выконвае сваю норму на 250 проц., брыгадзір швінгтурбіны тав. Пронтышава — на 220 проц. і т. д.

М. А. ГУТМАН

ДЫРЭКТАР ГОРСКАГА ІЛЬНАЗАВОДА

Шырока разгарнуўшы соцыялістычнае спаборніцтва, калектыў нашага прадпрыемства дабіўся новай выдатнай перамогі: 29 красавіка завод выканаў сваё поўгадовае заданне. За першыя чатыры месяцы гэтага года мы выпусцілі звыш плана 15 тон доўгага ільнавалакна.

Нядрэнна працуем і ў першай дэкадзе мая. Штодня вытворчая праграма перавыконваецца на 40—50 проц. Нельга не адзначыць выдатную работу нашых стаханаўцаў, якія з кожным днём множаць поспехі свайго роднага завода. Брыгадзір швінгтурбіны Ольга Тургева, вязальшчыца валакна Таццяна Строгіна, падавальшчыца к транспарцёру тав. Шэкунова сістэматычна выконваюць свае заданні на 150—200 проц.

Зараз перад ільназаводамі пастаўлена вялікая адказная задача — павысіць прадукцыйнасць швінгтурбін не менш чым на 60—70 проц. Выканаўшы гэтую задачу, мы зможам значна павялічыць выпуск прадукцыі і даць нашым тэкстыльным фабрыкам дадаткова дзесяткі і сотні тон ільнавалакна. У красавіку мы павысілі прадукцыйнасць нашых швінгтурбін на 32 проц. і выканалі месячнае заданне на 178 проц. Гэта, зразумела, не мяжа. Мы прымаем зараз усе меры да таго, каб у самы бліжэйшы час поўнасцю выканаць задачу павышэння прадукцыйнасці швінгтурбін.

Я. Ю. СМОЛЯК

ДЫРЭКТАР ЧАВУСКАГА ІЛЬНАЗАВОДА

На нашым заводзе няма зараз ні аднаго рабочага, ні адной работніцы, якія не выконвалі-б сваіх норм. Гэта — рэзультат шырока разгорнутага соцыялістычнага спаборніцтва імені Трэцяй Сталінскай Пяцігодкі, шэфства перадавікоў над адстаючымі. У сярэднім нормы па заводу выконваюцца на 142 проценты.

У гэтым годзе, у выніку некаторага змянення методыкі вытворчасці, мы значна палепшылі якасць выпускаемага намі ільнавалакна. Запланаваныя паказальнікі па выхаду доўгага і кароткага ільнавалакна перавыконваем у сярэднім на 45 процантаў.

7 красавіка завод выканаў сваё шасцімесячнае заданне. Мы далі краіне звыш плана 12,2 тоны доўгага і 56,6 тоны кароткага ільнавалакна. Зараз змагаемся за датэрміновае выкананне гадавой праграмы да XXII гадавіны Кастрычніцкай рэвалюцыі. Штодня выконваем план на 120—130 процантаў. Лепшыя людзі завода — перадавыя стаханаўцы тт. Лазарава, Старавойт, Бельская кожны дзень даюць па дзве нормы.

Лепшыя стаханаўцы механічнага цэха аршанскага завода «Чырвоны барацьбіт»—удзельнікі ўсесаюзнага спаборніцтва імені Трэцяй Сталінскай Пяцігодкі (злева направа): В. І. Загорскі, І. Ф. Ярошка, І. М. Кац дабіліся выканання новых норм на 150—200 проц.

Фото З. Я. Хейфеца (Фотахроніка БЕЛТА)

ПЛЕНУМ МЕНСКАГА ГАРКОМА КП(б)Б

Учора вечарам закончыў сваю работу пленум Менскага гаркома КП(б)Б. На пленуме абмяркоўвалася пытанне аб становішчы масава-абароннай работы ў горадзе. Выступаўшыя ў спрэчках партыйныя работнікі, кіраўнікі абаронных грамадскіх арганізацый прыводзілі яркія прыклады, якія гавораць аб ажыўленні ў радзе пярвічных партарганізацый (завод імені Варашылава, імені Кірава, фабрыка «КІМ», імені Кагановіча, БДУ і інш.) абароннай работы, аб велізарным імкненні працоўных да авалодання ваеннымі ведамі, да набыцця ваеннай спецыяльнасці.

Рэзкай крытыцы была падвергнута работа партыйных і асоавіяхімаўскіх арганізацый горада, якія ўсё яшчэ нездавальняюча кіруюць масава-абароннай работай і па сутнасці яшчэ не прыступілі да яе перабудовы ў адпаведнасці з указаннямі і рашэннямі XVIII з'езда ВКП(б). Асоавіяхімаўскія арганізацыі не сталі яшчэ масавымі, не ўзначалілі ўздым і імкненне працоўных да авалодання ваеннымі ведамі.

Інструктар гаркома партыі тав. Трыфанаў, крытыкуючы дрэнную работу абаронных грамадскіх арганізацый Менска, гаварыў і аб тым, што гарадскі совет абароннай рабоце не аддае належнай увагі. Абаронная секцыя горсовета за ўвесь час ні разу не збіралася і лічыцца толькі фармальна, на паперы.

Аб вопыце Варашылаўскага райкома партыі ў галіне разгортвання абароннай работы гаварыў загадчык абаронным аддзелам райкома тав. Пакроўскі. Райком партыі правёў шырокую нараду з удзелам кіраўнікоў партыйных, комсамольскіх і асоавіяхімаўскіх арганізацый, на якой распрацаваны канкрэтныя мерапрыемствы па разгортванню абароннай работы. Зараз на прадпрыемствах і ва ўстановах раёна праводзяцца спецыяльныя партыйныя дні, на якіх абмяркоўваюцца пытанні аб рэалізацыі рашэнняў XVIII з'езда партыі ў справе разгортвання абароннай работы. Да дня XIX гадавіны вызвалення Беларусі ад белапалякаў — 11 ліпеня—будзе падрыхтавана 12 з палавінай тысяч значкістаў розных спецыяльнасцей.

Сакратар бюро партарганізацыі Мединстытута расказаў аб праводзімай абароннай рабоце сярод студэнцтва. У інстытуце за апошні час падрыхтавана 480 значкістаў ППХА, 500—ГСА, 26 матацыклістаў, 7 пілотаў, сотні кулямётчыкаў. Партыйная арганізацыя праводзіць работу сярод хатніх гаспадынь на былым выбарчым участку. Усе хатнія гаспадыні, якія наведваюць гурткі, здалі нормы на значок ГСА.

Тав. Казак (Сталінскі райсовет Асоавіяхіма) узняў пытанне перад пленумам аб падрыхтоўцы высокакваліфікаваных інструктараў Асоавіяхіма. Ён лічыць, што ўжо назрэла пытанне аб арганізацыі ў Менску пастаянна дзеючай школы, якая-б рыхтавала кваліфікаваныя кадры Асоавіяхіма. Метады кароткатэрміновых курсаў па падрыхтоўцы інструктараў ППХА тав. Казак лічыць аджыўшымі свой час.

У заключэнне выступіў сакратар гаркома КП(б)Б тав. Беляеў, які спыніўся на прычынах нездавальняючай пастаноўкі абароннай работы ў Менску.—У першую чаргу, — гаворыць ён, — у гэтым вінаваты кіраўнікі партыйных арганізацый, якія ўсю работу перадаверылі работнікам Асоавіяхіма, а самі ўхіліліся ад кіраўніцтва. У рэзультаце такой практыкі ў гарадской партыйнай арганізацыі толькі каля 40 проц. комуністаў з'яўляюцца членамі Асоавіяхіма. Яшчэ меншы процант сярод комсамольцаў.

Пленум прыняў разгорнутае рашэнне аб задачах Менскай гарадской партыйнай арганізацыі па ўмацаванню масава-абароннай работы.

Пленум зацвердзіў загадчыкам ваеннага аддзела ГК КП(б)Б тав. П. З. Ефімава.

ПАСЯДЖЭННЕ СОВЕТА НАРОДНЫХ КАМІСАРАЎ БССР

5 мая адбылося чарговае пасяджэнне Совета Народных Камісараў БССР. Першым разгледжана пытанне **аб становішчы выкладання рускай мовы ў беларускіх школах.** Даклад па гэтаму пытанню зрабіла нарком асветы БССР тав. Уралава.

Совет Народных Камісараў у прынятай пастанове адзначыў, што дырэктывы партыі і ўрада аб арганізацыі вывучэння рускай мовы ў школах нацыянальных рэспублік і абласцей Народным Камісарыятам асветы БССР яшчэ поўнасцю не выкананы. У многіх школах рэспублікі паспяховасць па рускай мове з'яўляецца нездавальняючай. Так, агульная паспяховасць па рускай мове ў школах Лагойскага раёна за трэцюю чверць 1938—39 вучэбнага года склала 76,9 проц., Слуцкага — 80,6 проц., Барысаўскага—81,1 проц. Па асобных школах Аршанскага раёна паспяховасць яшчэ ніжэйшая (Забалоцкая школа — 52 проц.).

Такая нізкая паспяховасць з'явілася вынікам таго, што многія выкладчыкі рускай мовы не маюць адпаведнай спецыяльнай адукацыі, школы не атрымліваюць дастатковага метадычнага кіраўніцтва з боку Наркомасветы і яго органаў на месцах. Недастаткова папулярызуецца вопыт работы лепшых педагогаў па выкладанню рускай мовы і літаратуры.

Соўнарком прапанаваў Наркомасветы выдаць да пачатку новага вучэбнага года зборнік артыкулаў педагогаў і навуковых работнікаў аб лепшых метадах работы ў школах па выкладанню рускай мовы; на працягу першай чверці 1939—40 вучэбнага года правесці праверку выкладання рускай мовы ў радзе школ і на аснове матэрыялаў праверкі выдаць брашуру аб лепшым вопыце работы настаўнікаў рускай мовы; выдаць да пачатку вучэбнага года арфаграфічныя і сінтаксічныя табліцы па рускай мове і аб'яснялъныя запіскі да іх.

Для падрыхтоўкі кадраў выкладчыкаў рускай мовы даручана Наркомасветы арганізаваць 6-месячныя педагагічныя курсы на 300 чалавек і 2—3 месячныя — на 350 чалавек. У час летніх канікул даручана арганізаваць 2-месячныя курсы для перападрыхтоўкі настаўнікаў рускай мовы няпоўных сярэдніх і сярэдніх школ на 350 чалавек.

Аб ходзе работ па рамонту жыллёвага фонда гор. Менска на пасяджэнні Соўнаркома заслухан даклад Менскага горсовета. У прынятай па гэтаму пытанню пастанове СНК адзначыў, што жыллёвы фонд, не гледзячы на значныя асігнаванні сродкаў на капітальны рамонт, усё яшчэ прадаўжае знаходзіцца ў нездавальняючым становішчы. Горсовет не ўдзяляе належнай увагі гэтай важнейшай справе. Рамонт зацягваецца на 5—6 месяцаў, якасць яго нізкая. Рамонтная кантора працуе яшчэ дрэнна. Безгаспадарча выдаткоўваюцца матэрыялы, не захоўваюцца дзяржаўныя расцэнкі на будаўнічыя работы.

Соўнарком прапанаваў Менскаму горсовету, у мэтах эфектыўнага скарыстання сродкаў, асігнаваных на капітальны рамонт жыллёвага фонда, перагледзець тытульны спісак дамоў, намечаных да капітальнага рамонту ў бягучым годзе. Адказнасць за рамонт ускласці на домаўпраўленні, а кантроль і тэхнічны нагляд за рамонтнымі работамі перадаць райгоржылупраўленням.

Оргкамітэту Прэзідыума Вярхоўнага Совета БССР па Менскай вобласці прапанавана ўстанавіць сістэматычны кантроль за выкананнем горсоветам пастановы СНК БССР аб рамонце і добрабыце жыллёвага фонда Менска.

На гэтым-жа пасяджэнні абмеркавана пытанне **аб палепшанні якасці цэглы і чарапіцы на заводах Наркаммясцпрома БССР.** СНК БССР адзначыў, што па раду буйнейшых заводаў (№ 1, № 2 і № 3 у Менску, № 8 у Гомелі, па чарапічнаму заводу № 2 — у Бабруйску і інш.) прадаўжаецца выпуск прадукцыі нізкай сортнасці. Дырэктары і тэхнарукі заводаў, а таксама кіраўнікі трэста цагельна-чарапічнай прамысловасці не вядуць рашучай барацьбы за паднятце якасці. Наркаммясцпром не забяспечыў поўнага ажыццяўлення неабходных тэхнічных мерапрыемстваў па выпуску высокаякаснай цэглы і чарапіцы ўсімі заводамі.

Совет Народных Камісараў прапанаваў трэстам цагельнай і чарапічнай прамысловасці камандзіраваць адказных інжынерна-тэхнічных работнікаў на заводы для практычнага ажыццяўлення арганізацыйна-тэхнічных мерапрыемстваў па забеспячэнню выпуску прадукцыі добрай якасці ўсімі без выключэння заводамі. Дырэктарам і тэхнарукам заводаў прапанавана забяспечыць строгае захаванне тэхналагічных працэсаў на кожным вытворчым участку, забяспечыць ахоп усіх рабочых асноўных прафесій вытворчым навучаннем.

Гомельскаму абласному аддзелу мясцовай прамысловасці прапанавана неадкладна арганізаваць выпуск абліцовачнай цэглы, трэсту цагельнай прамысловасці даручана арганізаваць выпуск абліцовачнай цэглы на заводах №№ 10 і 11 у Віцебску. Кіраўнікам усіх будаўнічых арганізацый, будаўнічых участкаў і асобных аб'ектаў прапанавана вылучыць асоб, адказных за прыёмку цэглы і чарапіцы, за яе пагрузку, перавозку і захаванне на месцах скарыстання.

На пасяджэнні зацверджан **план работ Беларускага Ўпраўлення лесаахові і лесанасаджэнняў на 1939 год.** Па гэтаму плану на 1939 год плошча лесанасаджэнняў устаноўлена ў размеры 24 тысячы гектараў. Сасны будзе пасаджана і пасеяна звыш 20 тысяч гектараў, змешаных культур — 1.000 га, дуба — 1.112 га, рассаднікаў будзе закладзена на плошчы ў 115 гектараў.

Упраўленню лесаахові і лесанасаджэнняў прапанавана на працягу 1939 года поўнасцю ліквідаваць захламленасць у лясах. У мэтах папярэджання псавання драўніны Упраўленню лесаахові і лесанасаджэнняў дазволена драўніну, нявывезеную спажыўцамі ва ўстаноўлены тэрмін, рэалізаваць па свайму пагляду праз 25 дзён пасля папярэджання.

Прынята пастанова **аб базе сельскага хлебапячэння ў БССР.** Соўнарком па гэтаму пытанню адзначыў, што, не гледзячы на значнае павелічэнне колькасці хлебапякарань у раёнах БССР і іх вытворчай магутнасці, усё ўзрастаючыя запросы на печаны хлеб і белабулачныя вырабы ў многіх раёнах поўнасцю не задавальваюцца.

СНК абавязаў Белкаапсаюз, Белкаапромсовет і Белкапінсаюз у трохмесячны тэрмін забяспечыць сканчэнне рамонту ўсіх існуючых хлебапякарань і прывядзенне іх у належнае санітарнае становішча. Гэтым арганізацыям прапанавана максімальна павялічыць выпечку і пашырыць асартымент хлебабулачных вырабаў, забяспечыць кантроль за якасцю выпускаемай прадукцыі, у найбольш буйных хлебапякарнях устанавіць пасады бракераў.

На гэтым-жа пасяджэнні заслуханы даклады **аб рабоце Беларускай канторы Дзяржбанка, аб ходзе энергабудаўніцтва па БССР, аб становішчы мукамольнай прамысловасці і інш.**

Паведамленне ТАСС

Па атрыманых з Лондана вестках агенцтва Рэйтэр паведаміла па радыё, што англійскі адказ на прапанову СССР змяшчае наступныя асноўныя контр-прапановы: па-першае, Совецкі Саюз павінен даць гарантыю ў асобнасці кожнай дзяржаве, мяжуючай з ім, і, па-другое, Англія абавязваецца аказаць дапамогу СССР, калі апошні ўступіць у вайну ў рэзультаце выканання ўзятых на сябе гарантый. На падставе даных, атрыманых у аўтарытэтных совецкіх кругах, ТАСС можа заявіць, што гэта паведамленне агенцтва Рэйтэр не зусім адпавядае сапраўднасці. Совецкі ўрад сапраўды атрымаў 8 мая «контр-прапановы» англійскага ўрада супроць якіх не супярэчыць і французскі ўрад. У гэтых прапановах не гаворыцца, што совецкі ўрад павінен гарантыраваць кожную ў паасобку дзяржаву, мяжуючую з СССР. Там гаворыцца аб тым, што совецкі ўрад павінен аказаць неадкладную садзейнасць Вялікабрытаніі і Францыі ў выпадку ўцягнення гэтых апошніх у ваенныя дзеянні ў выкананне прынятых імі на сябе абавязацельстваў у адносінах да Польшчы і Румыніі. Аднак, у «контр-прапановах» англійскага ўрада нічога не сказана аб якой-небудзь дапамозе, якую павінен быў-бы атрымаць на падставе ўзаемнасці Совецкі Саюз ад Францыі і Вялікабрытаніі, калі-б ён роўным чынам быў уцягнут у ваенныя дзеянні ў выкананне прынятых ім на сябе абавязацельстваў у адносінах тых ці іншых дзяржаў Усходняй Еўропы.

ВЫДАТНЫ РЭКОРД МАШЫНІСТА тав. ЛІПАВА

105 сутак міжпрамывачнага прабегу без заходу ў дэпо.

ВІЦЕБСК, 9 мая. (Кар. «Звязды»). Машыніст Віцебскага паравознага дэпо, член партыі тав. А. Ліпаў, якому не так даўно прысвоена званне лепшага манеўровага машыніста чыгункі, на сваім паравозе серыі ОВ-4669 зрабіў міжпрамывачны прабег у 105 сутак без заходу ў дэпо пры норме ў 20 сутак. Гэта небывалы рэкорд на Заходняй чыгунцы.

За 105 сутак т. Ліпаў зэканоміў 60 тон вугалю.

8 мая паравоз тав. Ліпава стаў на прамыўку. Камісія, якая праводзіла тэхнічны агляд, знайшла, што паравоз, не гледзячы на такі рэкордны беспрамывачны прабег, знаходзіцца ў поўнай тэхнічнай спраўнасці і ў культурным стане.

Партыйнае жыццё

КАЛЕКТЫЎНАСЦЬ—СІЛА БОЛЬШЭВІЦКАГА КІРАЎНІЦТВА

Уменне апірацца ў сваёй рабоце на шырокі актыў — важнейшая задача кожнага партыйнага кіраўніка. У статуце партыі, які прыняў XVIII з'езд ВКП(б), падкрэсліваецца неабходнасць [illegible] калектыўнага кіраўніцтва». Факты паказваюць, што ў партарганізацыях, дзе правільна ажыццяўляецца калектыўнае кіраўніцтва, [illegible]

Прыкладам калектыўнага кіраўніцтва можа служыць партыйная арганізацыя мінскага вагонарамонтнага завода імені Мяснікова. [illegible]

[illegible]

У. СЦЯПАНАЎ.

ПАРТЫЙНА-КОМСАМОЛЬСКАЯ ГРУПА НА ПАРАХОДЗЕ

ГОМЕЛЬ. (Кар. «Звязды»). Партыйна-комсамольская група на параходзе «Юны ленінец» арганізавана пасля XVIII з'езда ВКП(б). У яе саставе — адзін член партыі, 3 кандыдаты і 5 комсамольцаў. Большасць комуністаў групы — гэта нядаўна ўступіўшыя ў рады ВКП(б). Члены і кандыдаты партыі з'яўляюцца баявымі прадстаўнікамі партыі на параходзе, праводзяць палітычную агітацыю сярод каманды.

Партыйна-комсамольскую групу ўзначальвае член партыі — капітан парахода тав. Іпацьенка, узнагароджаны Пачотнай Граматай Прэзідыума Вярхоўнага Совета БССР і імянным гадзіннікам ад Наркамата воднага транспарта за выдатную стаханаўскую работу ў навігацыю 1938 г. За кароткі тэрмін парторг тав. Іпацьенка праявіў сябе як добры арганізатар.

Кожны комуніст мае партыйнае даручэнне і добрасумленна яго выконвае. На чале суднавага камітэта працуе першы памочнік механіка тав. Нікішын. У вольны час ён праводзіць сярод матросаў і качагараў гутаркі, арганізуе чытку газет. Кандыдат партыі тав. Панамарэнка працуе рэдактарам насценнай газеты, а тав. Шарэпа кіруе пярвічнай асоавіяхімаўскай арганізацыяй.

Комуністы і комсамольцы на сходах групы абмяркоўваюць пытанні партмасавай і вытворчай работы. Не так даўно на сходзе партыйна-комсамольскай групы было абмяркавана пытанне аб ходзе соцыялістычнага спаборніцтва імені Трэцяй Сталінскай Пяцігодкі. Сярод калектыва парахода вядзецца вялікая выхаваўчая работа. Рэгулярна працуе гурток па вывучэнню матэрыялаў XVIII з'езда партыі.

Комуністы праводзяць вялікую работу сярод беспартыйнага актыва. У рэзультаце — ў рады большэвіцкай партыі ўступаюць лепшыя людзі, бязмежна адданыя партыі Леніна — Сталіна.

Н. ГІРШЫН.

ПАГРАНІЧНЫЯ БУДНІ

ДВА СУПРОЦЬ ДВАНАЦЦАЦІ

Краіна радасна святкавала гадавіну зацвярджэння Сталінскай Канстытуцыі. [illegible]

[illegible]

Зусім блізка ён чуў галасы, знаёмыя, дарагія... [illegible]

[illegible]

Як рукой, зняло з самураяў іх спрыт. Збіліся ў кучу... Падае адзін... другі. Падняўшы галаву, без конніка, панёсся нізкарослы конь.

Спыніліся. Шалёныя крыкі пакрывае афіцэрская каманда. Раздзяліліся на дзве групы, скачуць на акружэнне.

Быў адзін фронт, стала — два. Старшына бярэ пад абстрэл левую групу, Лаўроў — правую. Пад градам гарачых куль самураі спешыліся. «Лёгкая» прагулка па совецкай тэрыторыі стала смяротным боем.

[illegible] Бурдэнка, адпачынак у санаторыі на беразе паўднёвага мора вылечылі Лаўрова. Ён зноў атрымаў здольнасць трымаць зброю, каб метка паражаць ворагаў. Як сапраўдны патрыёт радзімы, ён астаўся ў радах пагранвойск.

У сакавіку гэтага года Указам Прэзідыума Вярхоўнага Совета СССР за гераізм, мужнасць, смеласць і адданасць радзіме Лаўроў узнагароджан баявым ордэнам Чырвонага Сцяга.

Забайкалле, г. Чыта. С. АЛТАЙСКІ.

В. Р. МЕНЖЫНСКІ

Пяць год з дня зладзейскага ўмярцвення тав. Менжынскага

Вячаслаў Рудольфавіч Менжынскі нарадзіўся ў 1874 годзе ў сям'і настаўніка. Скончыў юрыдычны факультэт Пецербургскага універсітэта. У 1895 годзе пачаў прымаць актыўны ўдзел у рэволюцыйным руху. У 1902 годзе ўступіў у РСДРП. Пасля II з'езда партыі адразу-ж стаў на старану ленінцаў-большэвікоў.

Тав. Менжынскі вядзе вялікую работу ў Яраслаўскім камітэце РСДРП, членам якога ён з'яўляўся. У дні рэволюцыі 1905 года, з'яўляючыся членам Пецербургскай ваеннай арганізацыі большэвікоў і адным з рэдактараў газеты «Казарма», вядзе вялікую рэволюцыйную работу ў арміі, ствараe гурткі, мабілізуе масы на барацьбу з царызмам. У ліпені 1906 года на нелегальным пасяджэнні камітэта быў арыштаван царскімі жандармамі і заключан у турму.

Палкую рэволюцыйную любоў да сваёй партыі, да народа не згасілі царскія турэмшчыкі. Тав. Менжынскі ў 1907 годзе ўцякае з турмы і едзе заграніцу. Ён жыве ў Бельгіі, у Швейцарыі, Францыі, актыўна працуе ў заграгічных арганізацыях большэвікоў.

Пасля Лютаўскай рэволюцыі 1917 года тав. Менжынскі вяртаецца ў Расію і з першага-ж дня становіцца адным з актыўных удзельнікаў і кіраўнікоў падрыхтоўкі і правядзення Вялікай Кастрычніцкай соцыялістычнай рэволюцыі, аддаючы ўсю сваю рэволюцыйную сілу і большэвіцкую палкасць барацьбе за ўладу Советаў. Ён працуе ў Петраградскай большэвіцкай ваеннай арганізацыі і рэдагуе газету «Салдат». Ён сваімі палкімі артыкуламі, прамовамі на мітынгах згуртоўвае салдацкія масы вакол партыі Леніна—Сталіна, кліча іх ісці на барацьбу за ўладу Советаў, супроць буржуазіі, супроць яе агентаў, эсэраў, анархістаў і іншых ворагаў народа.

Пасля перамогі Вялікай Кастрычніцкай соцыялістычнай рэволюцыі, тав. Менжынскі, па прапанове таварыша Леніна, назначаецца народным камісарам фінансаў. У 1918 годзе ён — генеральны консул РСФСР у Германіі. У пачатку 1919 года тав. Менжынскі — народны камісар Рабоча-Сялянскай інспекцыі Украіны і ў гэтым жа годзе партыя і ўрад, па ініцыятыве В. І. Леніна, пасылаюць тав. Менжынскага на кіруючую работу ў совецкую разведку, дзе ён працуе спачатку членам прэзідыума ВЧК, а потым першым намеснікам старшыні АДПУ.

Працуючы пад кіраўніцтвам Леніна і Сталіна, побач з бліжэйшым сваім саратнікам і другам пролетарскім рэволюцыянерам Ф. Дзержынскім, тав. Менжынскі з усім большэвіцкім запалам, сталёвай вытрыманасцю і настойлівасцю, разам з тав. Дзержынскім, з суровай бязлітаснасцю наносіў знішчальныя ўдары ўнутранай і знешняй контррэволюцыі. З выключнай большэвіцкай зоркасцю тав. Менжынскі выкрываў планы інтэрвентаў, каварныя метады шпіянажу і падрыўной работы ворагаў маладой соцыялістычнай рэспублікі, ачышчаючы нашу зямлю ад нечысці, ідучага ў небыццё старага свету.

У 1926 годзе, пасля смерці Ф. Э. Дзержынскага, тав. Менжынскі, па прапанове таварыша Сталіна, быў пастаўлен на адказны пост старшыні АДПУ. Вячаслаў Рудольфавіч быў дастойным пераемнікам свайго настаўніка тав. Дзержынскага. Ён гарэў на рабоце, не шкадаваў сваіх сіл, аберагаў безапаснасць совецкай улады. Ён зорка ахоўваў яе тылы ад шпіёнаў, дыверсантаў, тэрарыстаў, шкоднікаў. Ён безустанна, з большэвіцкай любоўю выхоўваў кадры чэкістаў, прывіваў ім пачуцце бязмежнай адданасці вялікай справе Леніна — Сталіна і свяшчэннай нянавісці да ворагаў народа

Пад непасрэдным кіраўніцтвам тав. Менжынскага, АДПУ былі выкрыты і знішчаны шматлікія шпіёнскія шкодніцкія арганізацыі, якія дзейнічалі ў тылу Совецкага Саюза па заданню замежных разведак і генеральных штабаў імперыялістычных дзяржаў. У 1928 годзе выкрыта і знішчана шкодніцкая арганізацыя шахцінцаў; у 1930 годзе выкрыта і знішчана контррэволюцыйная арганізацыя «Промпартыя» (Рамзін і інш.); у гэтым жа годзе выкрыта кулацкая контррэволюцыйная арганізацыя (Кандрацьеў і Чаянаў), шкодніцкая арганізацыя ў галіне народнага харчавання. У 1931 годзе выкрыта і знішчана меншавіцкая шкодніцкая арганізацыя (Суханаў, Громан і інш.) і т. д.

Тав. Менжынскі няўхільна вёў непрымірымую барацьбу з заклятымі ворагамі партыі і совецкага народа, з тройчы праклятымі здраднікамі — трацкісцка-зіноўеўскімі і бухарынска-рыкаўскімі крывавымі рэстаўратарамі капіталізма, якія ператварыліся ў наёмную банду фашызма.

Бязлітасны да ворагаў соцыялістычнай рэволюцыі, Вячаслаў Рудольфавіч быў надзвычайна чуткім, адзыўчывым другам працоўных мас. Ён праяўляў выключныя клопаты аб кадрах будаўнікоў соцыялізма.

Усёй сваёй рэволюцыйнай дзейнасцю, бязлітаснай барацьбой за вялікую справу Леніна—Сталіна тав. Менжынскі быў горача любім нашым народам. Яго высока цанілі Ленін і Сталін за яго беззаветную адданасць нашай радзіме, справе комунізма. Ворагі народа ненавідзелі яго, яны баяліся яго і скрытна рыхтавалі яму смерць.

Тав. Менжынскі загінуў на баявым пасту старшыні АДПУ, члена ЦК ВКП(б). Ён быў зладзейска ўмярцвён па заданню антысовецкага «права-трацкісцкага блока» правакатарам-фашыстам Ягодай, пры дапамозе ўрачоў фашысцкіх вырадкаў, выкрытых совецкай разведкай і засуджаных совецкім судом.

У дзень пахавання Вячаслава Рудольфавіча тав. Куйбышэў ад імені партыі і ўрада сказаў палкую прамову. Ён гаварыў аб таварышу Менжынскім, як аб аддане́йшым сыну сваёй партыі, народа. Ён гаварыў, што «памяць аб ім будзе доўга ў сэрцах рабочых і ўсіх працоўных нашай краіны. Перад яго магілай пролетарыі клянуцца, што яны з яшчэ большай упартасцю і бязлітаснасцю будуць прадаўжаць барацьбу з класавымі ворагамі і з усімі праяўленнямі контррэволюцыі».

Наш народ выканаў і выконвае клятву свайго сына тав. Куйбышэва. Асіныя гнёзды фашысцкіх вырадкаў выкрыты і знішчаны. Наш народ ачысціў і ачышчае совецкую зямлю ад смярдзючых трупаў старога свету. Наш народ, узброіўшыся рашэннямі XVIII з'езда ВКП(б), свята выконвае ўказанне таварыша Сталіна аб капіталістычным акружэнні, пільна сочыць на варце свайго шчасця, за якое аддаў сваё цудоўнае жыццё палкі і бясстрашны баец за комунізм Вячаслаў Рудольфавіч Менжынскі.

ВЯЛІКІ ПАЧЫН

(ДА 20-ГОДДЗЯ СА ДНЯ ПЕРШАГА КОМУНІСТЫЧНАГА СУБОТНІКА)

У брашуры «Вялікі пачын» В. І. Ленін пісаў: «Першы комуністычны суботнік, арганізаваны 10 мая 1919 г. чыгуначнымі рабочымі Маскоўска-Казанскай чыгункі ў Маскве, мае большае гістарычнае значэнне, чым любая перамога Гіндэнбурга або Фоша і англічан у імперыялістычнай вайне 1914—1918 гадоў. Перамогі імперыялістаў ёсць бойня мільёнаў рабочых з-за прыбыткаў англа-амерыканскіх і французскіх мільярдэраў, ёсць зверства гінучага, абажраўшагася, зажыва гніючага капіталізма. Комуністычны суботнік чыгуначных рабочых Маскоўска-Казанскай чыгункі ёсць адна з ячэек новага, соцыялістычнага, грамадства, які нясе ўсім народам зямлі пазбаўленне ад іга капітала і ад войн» (Ленін, т. XXIV, стар. 339—340).

Маладая Совецкая рэспубліка ў 1919 годзе знаходзілася ў вогненым кальцы. Рабоча-Сялянская Чырвоная Армія праяўляла цуды гераізма ў барацьбе з белагвардзейцамі і інтэрвентамі.

Чырвоным байцам патрэбны былі гарматы, снарады, зброя, ваеннае снаражэнне, паравозы, вагоны. Але абяскроўленая прамысловасць не магла гэтага даць у дастатковай колькасці. Большасць фабрык і заводаў не працавала. Кровеносныя артэрыі народнай гаспадаркі—чыгункі—былі паралізаваны. У краіне лютавалі тыф, голад, разруха. Буржуазія, эсэры, меншавікі, агенты замежных разведак вялі супроць совецкай улады контррэволюцыйную агітацыю, плялі павуцінне правакацый і змоў.

Такі быў суровы, поўны цяжкіх выпрабаванняў 1919 год.

Партыя большэвікоў на чале з Леніным і Сталіным заклікала ўсіх комуністаў, усіх працоўных да работы па-рэволюцыйнаму. У гэтым было выратаванне рэволюцыі.

Большэвіцкі заклік запаліў сэрцы найбольш свядомых, найбольш дысцыплінаваных рабочых. Адны ішлі граміць ворага на фронт, другія баявым фронтам лічылі справу аднаўлення разбуранай гаспадаркі.

Прыклад работы па-рэволюцыйнаму на гаспадарчым фронце першымі паказалі комуністы паравознага дэпо Масква—Сартыровачная Маскоўска-Казанскай (зараз Ленінскай) чыгункі. Гэта было 6 красавіка. А 10 мая адбыўся першы комуністычны суботнік усяго Маскоўскага вузла.

6 красавіка 1919 года дэпо атрымала баявое заданне: даць 4 паравозы пад воінскія эшалоны, якія ідуць на калчакаўскі фронт. Здаровых паравозаў у дэпо не было. Як быць? Камісар Сартыроўкі Іван Ефімавіч Буракоў сабраў комуністаў. Іх тут была невялікая жменька. Сход рашыў выканаць заданне ўрада ва што-б там ні стала.

Праз восемнаццаць гадзін няспыннай і напружанай работы ўсе 4 паравозы — адзін за другім — вышлі з дэпо і павялі эшалоны на фронт.

Пачын комуністаў дэпо Сартыровачная стаў вядомым усяму вузлу. 7 мая на агульным сходзе комуністаў і спачуваючых падраёна Маскоўска-Казанскай чыгункі была прынята наступная пастанова:

«З прычыны цяжкага ўнутранага і знешняга становішча, для перавагі над класавым ворагам комуністы і спачуваючыя зноў павінны прышпорыць сябе і вырваць са свайго адпачынку яшчэ гадзіну работы, г. зн. павялічыць свой рабочы дзень на гадзіну, сумірваць яе і ў суботу адразу адпрацаваць 6 гадзін фізічнай працай, каб вырабіць неадкладна рэальную каштоўнасць. Лічачы, што комуністы не павінны шкадаваць свайго здароўя і жыцця для заваяванняў рэволюцыі — работу праводзіць бясплатна. Комуністычную суботу ўвесці ва ўсім падраёне да поўнай перамогі над Калчаком».

У суботу 10 мая, у 6 гадзін вечара, усе комуністы і спачуваючыя з'явіліся на работу, пастроіліся ў рады і без штурхатні былі разведзены майстрамі па месцах.

Работа працякала дружна і на рэдкасць арганізавана. Прадукцыйнасць працы была на 270 процантаў вышэй звычайнай.

Комуністычная субота стала лозунгам, сцягам і для беспартыйных рабочых. У дэпо Сартыровачная сіламі суботнікаў пабудавалі клуб, яго будавалі ў агульнай складанасці 2000 чалавек. Сіламі суботнікаў апрацоўвалі агароды. Помніцца мне спецыяльны «суботнік чыстаты», у якім прынялі ўдзел амаль усе рабочыя дэпо. Рабочыя не пазналі свайго прывычнага дэпо—так яно «павесялела».

Казанка паклала пачатак маршрутным паяздам за хлебам для маскоўскіх рабочых. Першы паравоз да такога маршрута — № 530 — быў узят з «могілак». Пад іменем «Первой ласточки» гэты паравоз — дзецішча суботнікаў — адправіўся за хлебам у Чэлябінск. Пад Перм'ю поезд прышлося перапраўляць праз Каму на пароме, бо мост быў узарван калчакаўцамі.

Першыя комуністычныя суботнікі таму былі так важны, што іх пачалі рабочыя, зусім не пастаўленыя ў нейкія асобыя ўмовы. Яны галадалі і недаядалі таксама, як і ўсе рабочыя Масквы і Пітэра. «І вось гэтыя галодныя рабочыя,— пісаў Ленін, — акружаныя злоснай контррэволюцыйнай агітацыяй буржуазіі, меншавікоў і эсэраў, наладжваюць «комуністычныя суботнікі», працуюць звышчасова **без усякай платы** і дасягаюць **велізарнага павышэння прадукцыйнасці працы**, не гледзячы на тое, што яны стаміліся, змучаны, знясілены недаяданнем. Хіба гэта не найвялікшы гераізм? Хіба гэта не пачатак павароту, маючага сусветна-гістарычнае значэнне?» (Ленін, т. XXIV, стар. 341).

І далей: «Комунізм пачынаецца там, дзе з'яўляюцца самаадданыя, пераадольваючыя цяжкую працу, клопаты **радавых рабочых** аб павелічэнні прадукцыйнасці працы, аб ахове **кожнага пуда хлеба, вугалю, жалеза** і іншых прадуктаў...» (Там-жа, стар. 342).

Удзельнікі першых комуністычных суботнікаў, як і зачынальнікі стаханаўскага руху, не думалі аб вялікім значэнні свайго пачына.

На Першай усесаюзнай нарадзе стаханаўцаў таварыш Сталін, ацэньваючы значэнне стаханаўскага руху ў соцыялістычным будаўніцтве, гаварыў: «Ці думалі аб гэтым вялікім значэнні стаханаўскага руху Стаханаў і Бусыгін, калі яны прыступалі да ломкі старых тэхнічных норм? Вядома, не. У іх былі свае клопаты, — яны імкнуліся да таго, каб вывесці прадпрыемства з прарыву і перавыканаць гаспадарчы план».

Так было і з комуністамі дэпо Сартыровачная. Тады ў іх таксама былі свае клопаты—не дапусціць дэпо да спынення, захаваць паравозы ў страю. Яны пайшлі на суботнік таму, што, як свядомыя рабочыя, не маглі не пайсці, не маглі не працаваць для фронта, для Чырвонай Арміі, для абароны Совецкай рэспублікі. Пайшлі і паказалі прыклад працоўнага гераізма, пролетарскай арганізаванасці і дысцыпліны.

З тых пор прайшло 20 год. Краіна наша ператварылася з аграрнай у індустрыяльную. З краіны дробнай, аднаасобнай сельскай гаспадаркі—у краіну калектыўнай, буйнай механізаванай сельскай гаспадаркі. З краіны некультурнай і непісьменнай—у краіну пісьменную і культурную. Канчаткова ліквідаваны астаткі эксплаататарскіх класаў. Рабочыя, сяляне, інтэлігенцыя, усе народы нашай неасяжнай краіны жывуць дружнай, шчаслівай сям'ёй. Іх азарае сонца Сталінскай Канстытуцыі, іх мірную працу ахоўвае непераможная доблесная Чырвоная Армія.

У жорсткай барацьбе з ворагамі рэспублікі, у час разрухі і голаду, у час рэволюцыйных бур запалілася іскра комуністычнай працы. І вось з гэтай іскры першага комуністычнага суботніка разгарэлася яркае полымя ўсенароднага соцыялістычнага спаборніцтва.

Каштоўная якасць і сіла совецкіх людзей — у іх свабоднай і гераічнай працы. Па закліку радзімы і партыі яны ўмнажаюць перамогі сваёй працы, перавыконваюць гаспадарчыя планы, ламаюць старыя тэхнічныя нормы, паказваюць узоры высокай прадукцыйнасці

Гэта якасць совецкіх людзей штодзённа праяўляецца ў соцыялістычным спаборніцтве, дапамозе перадавых адстаючым. Соцыялістычнае спаборніцтва дазволіла нашай краіне датэрмінова выканаць першую і другую сталінскія пяцігодкі.

Соцыялістычнае спаборніцтва штодзённа, штогадзінна нараджае герояў і гераінь працы, якімі гардзіцца Совецкая краіна.

У сваім дакладзе на XVIII з'ездзе ВКП(б) аб трэцім пяцігадовым плане развіцця народнай гаспадаркі СССР таварыш Молатаў сказаў: «Хіба не ведае ўся краіна імёны выдатных людзей другой пяцігодкі, якім належыць роля застрэльшчыкаў у падняцці прадукцыйнасці працы і ў разгортванні соцыялістычнага спаборніцтва? Хіба не ведае ўся краіна імёны такіх людзей, як Стаханаў і Дзюканаў, ткачыхі Вінаградавы, Нікіта Ізотаў, каваль Бусыгін, скараходавец Сметанін, машыністы Крыванос, Огнеў, металург Чайкоўскі архангелец Мусінскі, шахцёры Шашацкі і Гваздыркоў, станкабудаўнік Гудаў і многія іншыя? Хіба не ведае ўвесь наш народ імёны такіх перадавых людзей сельскай гаспадаркі, як Марыя Дземчэнка, камбайнеры Колесаў, Борын, браты Оськіны, трактарысткі Паша Ангеліна і Паша Ковардак і многія іншыя?».

XVIII з'езд партыі паставіў перад Совецкім Саюзам грандыёзную задачу — дагнаць і перагнаць таксама і ў эканамічных адносінах найбольш развітыя капіталістычныя краіны Еўропы і Злучаныя Штаты Амерыкі. З'езд зацвердзіў план трэцяй пяцігодкі. Роля і значэнне соцыялістычнага спаборніцтва ўзрастаюць зараз яшчэ больш. І гэта вельмі добра разумеюць нашы стаханаўцы, перадавікі працы і абароны, пітомцы вялікай партыі Леніна—Сталіна.

Пасля аканчання работы гістарычнага з'езда партыі шырока разгарнулася ўсесаюзнае соцыялістычнае спаборніцтва імені Трэцяй Сталінскай Пяцігодкі. Яно ахапіла тысячы прадпрыемстваў, калгасаў, соўгасаў, устаноў. Рабочыя, калгаснікі, совецкая інтэлігенцыя бяруць абавязацельства выканаць і перавыканаць план 1939 года, энергічна змагацца за перамогу трэцяй сталінскай пяцігодкі.

20 год таму назад Уладзімір Ільіч Ленін у «Вялікім пачыне» пісаў, што комуністычныя суботнікі «гэта—пачатак перавароту, больш трупнага, больш істотнага, больш карэннага, больш рашаючага, чым звяржэнне буржуазіі, бо гэта—перамога над уласнай коснасцю, распушчанасцю, дробна-буржуазным эгаізмам, над гэтымі прывычкамі, якія праклятыя капіталізм пакінуў у спадчыну рабочаму і селяніну» (Ленін, т. XXIV, стар. 329).

Гэтыя геніяльныя ленінскія словы аб ролі і значэнні комуністычных адносін да працы набываюць выключную сілу цяпер, калі задача комуністычнага выхавання працоўных і пераадалення перажыткаў капіталізма ў свядомасці людзей пастаўлена партыяй як цэнтральная і рашаючая задача.

Працоўныя Совецкага Саюза, свята захоўваючы традыцыі комуністычных суботнікаў, яшчэ лепш арганізуюць сваю працу, выкарыстаюць да дна ўсю найбагацейшую тэхніку соцыялістычнай прамысловасці і сельскай гаспадаркі, яшчэ вышэй узнімуць прадукцыйнасць працы і тым самым забяспечаць у эканамічным спаборніцтве перамогу комунізма над капіталізмам.

В. КАБАНАЎ,
дэпутат Вярхоўнага Совета СССР.

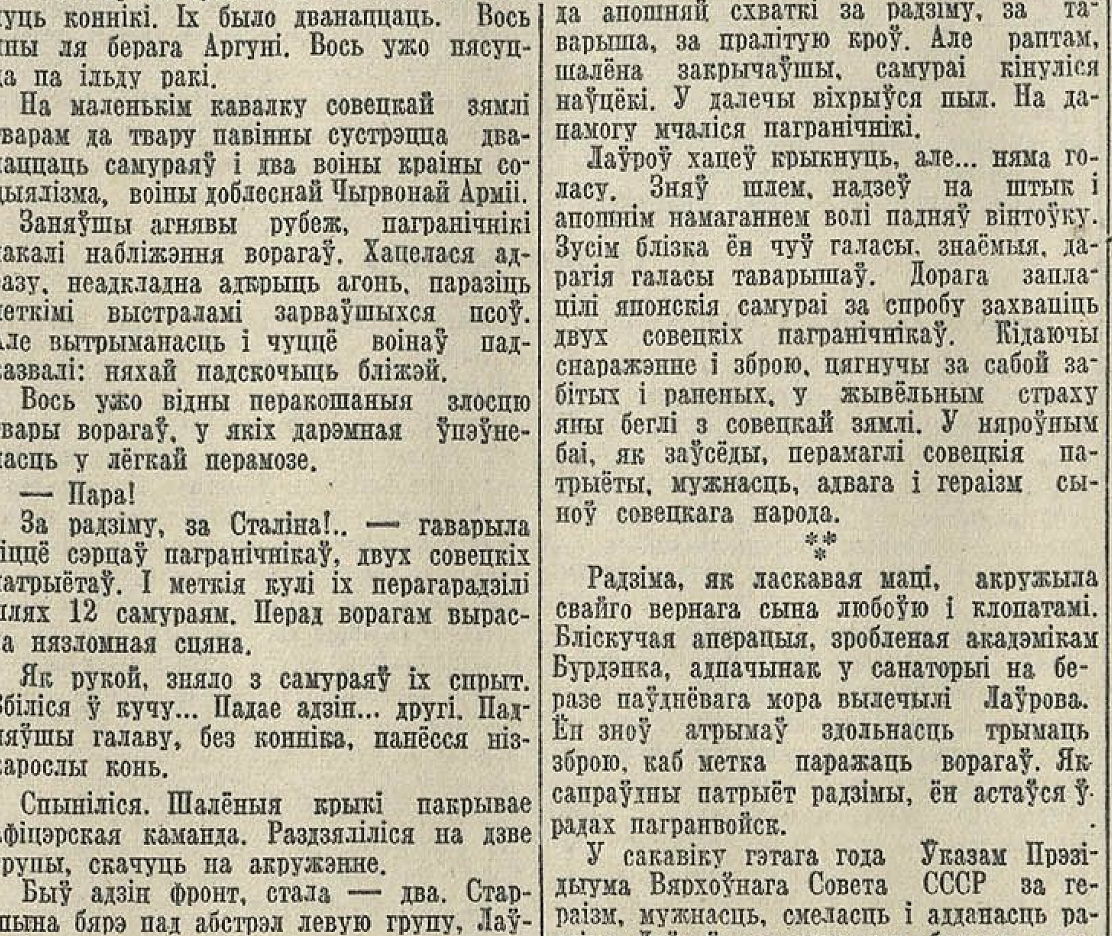

В. І. Ленін на ўсерасійскім суботніку ў Крэмлі. Малюнак мастака П. Васільева.

УДЗЕЛЬНІКІ УСЕСАЮЗНАЙ СЕЛЬСКАГАСПАДАРЧАЙ ВЫСТАЎКІ*)

Пастанова Галоўнага Камітэта Ўсесаюзнай Сельскагаспадарчай Выстаўкі ад 20 красавіка 1939 г.

Зацвердзіць удзельнікамі Ўсесаюзнай Сельскагаспадарчай Выстаўкі, з занясеннем у Пачотную кнігу Ўсесаюзнай Сельскагаспадарчай выстаўкі:

ПА БЕЛАРУСКАЙ ССР

(Працяг)

57. Калгас **«Х з'езд Советаў»**, Тураўскага раёна, які атрымаў у сярэднім за 1937—38 гг. па 13,17 цнт. зярна з гектара (з пасеўнай плошчы ў 1937 годзе — 125,5 гектара і ў 1938 г. — 116,7 гектара) і бульбы ў сярэднім за 2 годы па 164,75 цэнтнера з гектара (з пасеўнай плошчы ў 1937 годзе — 26 гектараў і ў 1938 годзе — 19,2 гектара).

58. Калгас **«Першае Мая»**, Слуцкага раёна, Менскай вобласці, які атрымаў у сярэднім за 1937—38 гг. па 13,15 цнт. зярна з гектара (з пасеўнай плошчы ў 1937 г. 291,35 гектара і ў 1938 годзе — 279,54 гектара), сярэдні ўраджай бульбы па 185,3 цнт. (з пасеўнай плошчы ў 1937 г. 74,25 гектара і ў 1938 годзе — 73 гектары), сярэдні ўраджай капусты па 358 цнт. з гектара (з плошчы ў 1937 годзе — 13 гектараў і ў 1938 годзе — 16 гектараў), сярэдні ўраджай гуркоў па 396 цнт. з гектара (з плошчы ў 1937 годзе 7,9 гектара і ў 1938 годзе — 8,1 гектара), сярэдні ўраджай кармовых караньплодаў па 489 цнт. з гектара (з плошчы ў 1937 годзе — 10,6 гектара і ў 1938 годзе — 14,4 гектара).

59. **Стругач** Сімап Шмуйлавіч, старшыня калгаса «Першае Мая», Слуцкага раёна.

60. **Грабштэйн** Давід Лейбавіч, брыгадзір калгаса «Першае Мая» Слуцкага раёна, які атрымаў у 1938 годзе з пасеўнай плошчы, замацаванай за брыгадай, па 15,22 цнт. зярна з гектара і па 221 цнт. бульбы з гектара.

61. **Гілеўскі** Андрэй Васільевіч, брыгадзір калгаса «Першае Мая», Слуцкага раёна, які атрымаў у 1938 годзе з пасеўнай плошчы, замацаванай за брыгадай, па 13,82 цнт. зярна з гектара.

62. **Брыкін** Борух Гіршавіч, звеннявы калгаса «Першае Мая», Слуцкага раёна, які атрымаў у 1938 годзе з плошчы 1,5 гектара па 950 цэнтнераў кармовых буракоў з гектара.

63. Калгас **імені Молатава**, Менскага раёна, які атрымаў у сярэднім за 1937—38 гг. па 12,92 цэнтнера зярна з гектара (з пасеўнай плошчы ў 1937 годзе — 103 гектары і ў 1938 годзе— 252 гектары).

64. Калгас **«Чырвоны пуцілавец»**, Тураўскага раёна, які атрымаў у сярэднім за 1937—38 гг. па 12,44 цэнтнера зярна з гектара (з пасеўнай плошчы ў 1937 годзе — 421,7 гектара і ў 1938 годзе — 393,7 гектара) і сярэдні ўраджай бульбы па 156,4 цэнтнера з гектара (з пасеўнай плошчы ў 1937 г. — 81,7 гектара і ў 1938 г. — 55,7 гектара).

65. Калгас **«Чырвоны [illegible]»**, [illegible] раёна, які атрымаў у сярэднім за 1937—38 гг. па 12,32 цэнтнера зярна з гектара (з пасеўнай плошчы ў 1937 годзе — 174,5 гектара і ў 1938 годзе — 154 гектары) і сярэдні ўраджай бульбы па 157,11 цэнтнера з гектара (з пасеўнай плошчы ў 1937 годзе — 39 гектараў і ў 1938 годзе — 42,9 гектара).

66. Калгас **«Чырвоны Кастрычнік»**, Тураўскага раёна, які атрымаў у сярэднім за 1937—38 гг. па 12,23 цэнтнера зярна з гектара (з пасеўнай плошчы ў 1937 годзе — 301,8 гектара і ў 1938 годзе — 261 гектар) і сярэдні ўраджай бульбы па 169,1 цэнтнера з гектара (з плошчы ў 1937 годзе — 62,2 гектара і ў 1938 годзе — 42 гектары).

67. **Радавец** Антон Якаўлевіч, старшыня калгаса «Чырвоны Кастрычнік», Тураўскага раёна.

68. Калгас **«Праўда»**, Тураўскага раёна, які атрымаў у сярэднім за 1937—38 гг. па 12,15 цэнтнера зярна з гектара (з пасеўнай плошчы ў 1937 годзе — 172 гектары і ў 1938 годзе —151 гектар).

69. Калгас **«Першае Мая»**, Тураўскага раёна, які атрымаў у сярэднім за 1937—38 гг. па 12,15 цэнтнера зярна з гектара (з пасеўнай плошчы ў 1937 годзе — 142,5 гектара і ў 1938 годзе— 128 гектараў) і сярэдні ўраджай бульбы па 148,96 цэнтнера з гектара (з пасеўнай плошчы ў 1937 годзе — 20,75 гектара і ў 1938 годзе — 16 гектараў).

70. Калгас **«Дзень ураджаю»**, Тураўскага раёна, які атрымаў у сярэднім за 1937—38 гг. па 11,9 цэнтнера зярна з гектара (з пасеўнай плошчы ў 1937 годзе — 148,2 гектара і ў 1938 годзе — 136,2 гектара).

71. Калгас **імені ОГПУ**, Менскага раёна, які атрымаў у сярэднім за 1937—38 гг. па 11,65 цэнтнера зярна з гектара (з пасеўнай плошчы ў 1937 годзе — 281,35 гектара і ў 1938 годзе— 287 гектараў), сярэдні ўраджай бульбы па 175,36 цэнтнера з гектара (з плошчы ў 1937 годзе — 67,3 гектара і ў 1938 годзе — 61,7 гектара), сярэдні ўраджай гуркоў па 257,7 цэнтнера з гектара (з плошчы ў 1937 годзе — 8,8 гектара і ў 1938 годзе — 10,25 гектара).

72. Калгас **«Чырвоны дазор»**, Тураўскага раёна, які атрымаў у сярэднім за 1937—38 гг. па 11,57 цэнтнера зярна з гектара (з пасеўнай плошчы ў 1937 годзе — 259,5 гектара і ў 1938 годзе —262,8 гектара), сярэдні ўраджай бульбы па 151,8 цэнтнера з гектара (з плошчы ў 1937 годзе — 51,4 гектара і ў 1938 годзе — 38,5 гектара).

73. Калгас **«VI з'езд Советаў»**, Тураўскага раёна, які атрымаў у сярэднім за 1937—38 гг. па 11,57 цэнтнера зярна з гектара (з пасеўнай плошчы ў 1937 г. — 119,2 гектара і ў 1938 г. — 120 гектараў), сярэдні ўраджай бульбы па 164,8 цэнтнера з гектара (з плошчы ў 1937 г. — 25 гектараў і ў 1938 г. — 21 гектар).

74. Калгас **«Кастрычніцкая перамога»**, Тураўскага раёна, які атрымаў у сярэднім за 1937—38 гг. па 11,55 цэнтнера зярна з гектара (з пасеўнай плошчы ў 1937 годзе — 172,7 гектара і ў 1938 годзе — 152 гектары), сярэдні ўраджай бульбы па 164,44 цэнтнера з гектара (з плошчы ў 1937 годзе — 29 гектараў і ў 1938 годзе — 29 гектараў).

75. Калгас **імені Варашылава**, Тураўскага раёна, які атрымаў у сярэднім за 1937—38 гг. па 11,51 цэнтнера зярна з гектара (з пасеўнай плошчы ў 1937 годзе — 133,16 гектара і ў 1938 годзе — 127,2 гектара).

76. Калгас **«Чырвоны баец»**, Тураўскага раёна, які атрымаў у сярэднім за 1937—38 гг. па 11,35 цэнтнера зярна з гектара (з пасеўнай плошчы ў 1937 годзе — 173,5 гектара і ў 1938 годзе— 152,4 гектара).

(Працяг будзе).

*) Пачатак гл. у «Звяздзе» за 8 і 9 мая.

Трактарыстка-стаханаўка Веткаўскай МТС (Гомельская вобласць) Паша Рыжанкова абучае прыцэпшчыцу Ольгу Власаву работе на трактары.

Фото А. Р. Шэсніча. (Фотахроніка ТАСС).

З СЯЎБОЙ НЕ СПЯШАЮЦЦА

КЛІЧАЎ. (Спец. кар. «Звязды»). На 5 мая Клічаўскі раён план сяўбы яравых выканаў усяго толькі на 44,1 проц., у тым ліку каласавых засеяна 77,9 проц. плана, ільну — 64,3 і бульбы — 8,7 проц. У Магілеўскай вобласці, ды бадай ва ўсёй рэспубліцы, Клічаўскі раён, такім чынам,—самы адстаючы па тэмпах сяўбы.

Перадавыя калгасы раёна закончылі сяўбу каласавых на працягу 7—8 дзён з захаваннем усіх правіл агратэхнікі. Да такіх адносяцца калгасы Бапэвіцкага, Ядрына-Слабодскага і Астраўскага сельсоветаў.

Аднак гэта нельга сказаць пра большасць калгасаў раёна. У Коўбчанскім сельсовеце план сяўбы выканан толькі на 32 проц. Такое-ж становішча ў Віркаўскім і Клічаўскім сельсоветах. Калгасы Усохскага, Убалоцкага, Усакінскага сельсоветаў зусім яшчэ не прыступілі да пасадкі бульбы.

Адной з асноўных прычын марудпасці тэмпаў сяўбы з'яўляецца нездавальняючае кіраўніцтва ходам сяўбы з боку райкома партыі, райвыканкома і райзямаддзела. Кіраўнікі раёна і работнікі райза не арганізавалі як след соцыялістычнага спаборніцтва калгасных мас за высокі сталінскі ўраджай.

У раёне дрэнна арганізавана работа трактарнага парка. Толькі па гэтай прычыне трактары Красінскай МТС (дырэктар тав. Зубараў) замест плана веснавых работ у 2.200 гектараў апрацавалі толькі 760 гектараў. Сарвалася і радковая сяўба. Радковымі сеялкамі засеяна толькі 140 гектараў замест 630 гектараў. Да пачатку веснавых работ у МТС не было падрыхтавана 6 трактараў. Два гусенічныя трактары і зараз стаяць на сядзібе МТС неадрамантаванымі.

Прычына адставання раёна ў сяўбе яшчэ і ў тым, што ў калгасах слаба арганізавана праца. Загадчык райза тав. Гарбаты паведамляе, што ў калгасах арганізавана многа звенняў. На самой-жа справе ў большасці калгасаў звенні створаны фармальна, яны арганізацыйна не замацаваны. Так, напрыклад, у калгасах «Чырвоны ўсход», Клічаўскага сельсовета, «Гігант», Віркаўскага сельсовета, і «Аўрора», Усакінскага сельсовета, звенні арганізаваны толькі па паперы, а не на справе.

Не ва ўсіх калгасах наладжана працоўная дысцыпліна. Нам прышлося пабываць у калгасе «Асвета», Клічаўскага сельсовета, 12 гадзін дня. У канцылярыі поўна людзей. Пытаемся ў старшыні калгаса тав. Ізмера — чаму людзі не працуюць на полі? Ён адказвае:

— Пасля дажджу зямля гразкая, працаваць нельга.

На самой-жа справе аказваецца, што ў калгасе так позна на работу выходзяць кожны дзень. Як вынік такой неарганізаванасці калгас зацягнуў сяўбу ўжо на 15—16 дзён. Такое становішча і ў калгасах «Наша праца», «Чырвоны ўсход» і інш.

Праходзяць лепшыя тэрміны, а ў Клічаве з сяўбой не спяшаюцца. «Вясновы дзень год корміць» — так гаворыць народная пагаворка. Пра гэтую мудрую народную пагаворку, відаць, забыліся кіраўнікі Клічаўскага раёна. **С. КАЗНАЧЭЕЎ.**

ЗМАГАЕМСЯ ЗА ПРАВА ЎДЗЕЛУ У ВЫСТАЎЦЫ

Яшчэ ўвосень мінулага года я і шэсць нашых калгасніц паставілі перад праўленнем калгаса пытанне аб стварэнні жаночага звяна. Многія выказвалі недавер'е, ці зможам мы самастойна справіцца з усімі работамі. Але ўсё-ж такі мы настаялі на сваім, і звяно было створана. Нам адвялі ўчастак у 6 гектараў і далі план яравога пасеву: 2 гектары ільну, 2 гектары бульбы, гектар канапель і гектар пшаніцы. З першых дзён звяно дружна ўзялося за работу.

Усё жытнішча было ўзарана на зіму. Зімой калгасніцы загатаўлялі мінеральныя і мясцовыя ўгнаенні, падрыхтоўвалі насенне. Як толькі зышоў снег, прыступілі да палявых работ: баранавалі зябліва і ўносілі ўгнаенне. Лён мы сеялі па канюшынішчу і жытнішчу. На кожны гектар канюшынішча ўнеслі па 2,5 цэнтнера калійнай солі, 8 цэнтнераў фасфарытнай мукі, 3 цэнтнеры суперфасфата і 8 цэнтнераў попелу. На гектар жытнішча пасля баранавання ўнеслі па 3 цэнтнеры калійнай солі, 8 цэнтнераў фасфарытнай мукі, 3,5 цэнтнера суперфасфата і 10 цэнтнераў попелу.

Пасля ўнясення мінеральных угнаенняў глеба была пракультывіравана. Задзелка насення праводзілася лёгкімі боранамі. Лён узышоў на пяты дзень пасля пасеву. Усходы абяцаюць багаты ўраджай. Зараз уся плошча ільну разбіта для праполкі на ўчасткі, якія замацаваны за асобнымі членамі звяна.

На высокім агратэхнічным узроўні праведзена і сяўба астатніх культур. Усе члены нашага звяна з першых дзён палявых работ значна перавыконваюць нормы. Калгасніцы Багдановіч, Харытончык, Пінчук і Канавалава свае дзённыя нормы выконваюць на 120—150 процантаў. Усё звяно змагаецца за права ўдзелу ва Ўсесаюзнай Сельскагаспадарчай Выстаўцы.

А. С. ЯЛЬЧЫК,
звеннявая калгаса «Новая Заракуша», Глускага раёна.

ЗА ДАЛЕЙШЫ РОСТ НАРОДНЫХ ЗБЕРАЖЭННЯЎ

XVIII з'езд ВКП(б) падагуліў сусветна-гістарычныя перамогі соцыялізма, дасягнутыя Савецкім Саюзам пад кіраўніцтвам партыі Леніна—Сталіна, пад кіраўніцтвам вялікага правадыра народаў таварыша Сталіна.

Грандыёзныя планы першых двух сталінскіх пяцігодак былі з поспехам выкананы за кошт унутраных рэсурсаў нашай краіны, без кабальных крэдытаў і пазык звонку.

Галоўнай крыніцай сродкаў для соцыялістычнага будаўніцтва з'яўляюцца накапленні бурна развіваючайся соцыялістычнай гаспадаркі. Нашы дзяржаўныя пазыкі, уклады ў ашчадкасы служаць той-жа мэце—фінансаванню соцыялістычнага будаўніцтва.

Адным з яркіх паказальнікаў няўхільнага росту матэрыяльнага і культурнага ўзроўню працоўных СССР з'яўляецца велізарны рост народных зберажэнняў у нашай краіне. Уклады насельніцтва ў ашчадкасы Саюза ССР павялічваюцца бесперапынна.

Сума ўкладаў насельніцтва ў ашчадныя касы за дзве сталінскія пяцігодкі ўзрасла больш чым у 20 раз і дасягнула ў сучасны момант 6,5 мільярда рублёў супроць 970 мільёнаў рублёў у пачатку другой пяцігодкі.

Сродкі, што хаваюцца ў совецкіх дзяржаўных працоўных ашчадных касах, — сапраўды народныя зберажэнні. Укладчыкі нашых ашчадных кас—гэта 16 мільёнаў рабочых, калгаснікаў, совецкіх інтэлігентаў, актыўных будаўнікоў соцыялізма, сапраўдных совецкіх патрыётаў, якія сваімі зберажэннямі дапамагаюць у фінансаванні соцыялістычнага будаўніцтва.

Няўхільна расце астача ўкладаў у ашчадкасах нашай ордэнаноснай БССР—неад'емнай часткі вялікага Совецкага Саюза. Калі на 1 студзеня 1930 г. астача ўкладаў складала 11.586 тыс. руб., то на 1 красавіка г. г. астача ўкладаў складае звыш 150 мільёнаў рублёў.

Колькасць укладчыкаў ашчадкас БССР узрасла да 400 тыс. чалавек.

Выраслі ў ашчадсістэме выдатныя маладыя кадры, якія паказваюць узоры бальшэвіцкай работы. Узяць хоць-бы работу комсамольца-выдатніка А. Н. Саладкова—кантралёра Веляшковіцкай ашчадкасы Лёзнянскага раёна. Ён сістэматычна перавыконвае квартальныя планы. За кароткі час павялічыў астачу ўкладаў да 20 тыс. рублёў. Тав. Саладкоў карыстаецца вялікім аўтарытэтам сярод насельніцтва. Яго выпрабаваныя метады работы: індывідуальныя гутаркі з працоўнымі аб значэнні ашчадкас, сувязь з фінактывам, культурнае абслугоўванне ўкладчыкаў і шырока пастаўленая даведачная работа па дзяржпазыках і ўкладах. Такіх, як тав. Саладкоў—сотні.

Кантралёр Цялякоўскай сельскай ашчадкасы Уздзенскага раёна тав. Галавенчык Таццяна ў рэзультаце масавай растлумачальнай работы сярод насельніцтва дабілася да дня адкрыцця XVIII з'езда ВКП(б) датэрміновага выканання квартальнага плана прыцягнення ўкладаў на 100 проц., а плана збору пазыковых узносаў — на 100,5 проц.

Такіх прыкладаў можна прывесці значна больш. На жаль, у ашчадсістэме ёсць яшчэ нямала і такіх работнікаў, якія адседжваюцца за бар'ерам касы, не праводзяць раз'яснялыіай работы, не ўмацняюць сувязі з масамі. Да такіх работнікаў можна аднесці загадчыка Чырвона-Слабодскай райашчадкасай тав. Аўчыннікава, заг. Барысаўскай райашчадкасай т. Ядлоўскага і заг. Гарадоцкай райашчадкасай тав. Купапалава. У рэзультаце адсутнасці з іх боку аператыўнага кіраўніцтва нізавой сеткай ашчадкас тут за апошнія дзве дэкады не дабіліся ніякага росту ўкладаў.

У свой час ворагі народа шкоднікі скарачалі сетку ашчадкас, асабліва на вёсцы, імкнучыся аддаліць іх ад насельніцтва і гэтым выклікаць нездавальненне ўкладчыкаў і перашкодзіць мабілізацыі сродкаў насельніцтва на мэты соцыялістычнага будаўніцтва.

Па нашай рэспубліцы ў парадку ліквідацыі вынікаў шкодніцтва ў 1938 годзе было адкрыта і рэарганізавана ў вышэйшы тып 108 ашчадных кас. У 1939 годзе ў БССР павінна быць адкрыта яшчэ 75 ашчадкас, пераважна на вёсцы.

Перад раённымі кіруючымі арганізацыямі, фінорганамі і ашчадкасамі стаіць задача—тэрытарыяльна правільна размясціць сетку ашчадкас з тым, каб лепш абслугоўваць працоўныя масы.

У некаторых гарадах маюць месца факты, калі асобныя арганізацыі, замест стварэння ўмоў у рабоце ашчадкас, праяўляюць антыдзяржаўную практыку. Начальнік станцыі Калінкавічы тав. Шупіла, напрыклад, самавольна выселіў ашчадкасу з займаемага памяшкання ў праходны карыдор, а ў пакоі ашчадкасы зрабіў сабе кабінет. У Віцебску меў месца факт, калі Саюзтранс не дазволіў заняць памяшканне, дзе ашчадкаса знаходзілася да рамонту.

Трэцяя сталінская пяцігодка адкрывае выключныя перспектывы ў мабілізацыі народных зберажэнняў.

Работнікі фінансава-ашчаднай сістэмы пры дапамозе фінансавага актыва, камсодаў павінны штодзень праводзіць масава-растлумачальную работу сярод працоўных аб велізарным значэнні для соцыялістычнай дзяржавы і карысці для насельніцтва ашчадсправы і дзяржпазык.

Неабходна шырока папулярызаваць утвараемыя ашчадкасамі аперацыі па дзяржпазыках, укладныя, пераводныя і акрэдытыўныя аперацыі, безнаяўныя разлікі.

Яшчэ XIV партыйная канферэнцыя прапанавала больш пашырыць вопыт арганізацыі безграшовых разлікаў у галіне масавых плацяжоў насельніцтва дзяржаўным, комунальным і грамадскім арганізацыям.

Безнаяўныя разлікі маюць вялікае народна-гаспадарчае значэнне. Неабходна шырока папулярызаваць выгаднасць карыстання імі ўкладчыкамі ашчадкас, бо безнаяўныя разлікі даюць ім магчымасць утвараць плацяжы любой установе і прадпрыемству, без яўкі ў касу — завочна, бясплатна, пасылаючы так званы жыразагад па пошце.

Фінансавыя органы і ашчадкасы павінны шырэй разгарнуць соцыялістычнае спаборніцтва імені Трэцяй Сталінскай Пяцігодкі і арганізаваць бальшэвіцкую барацьбу за заваяванне пераходных сцягаў Наркамфіна СССР і ЦК саюза фінансава-банкаўскіх работнікаў, якія будуць штоквартальна прысуджацца за лепшае выкананне дзяржаўных заданняў па пазыцы і ўкладах.

Няма сумнення, што фінансавыя органы, ашчадкасы БССР, узброеныя гістарычнымі рашэннямі XVIII з'езда ВКП(б), забяспечаць поўнасцю і ў тэрмін выкананне фінансавай праграмы 1939 года — другога года трэцяй сталінскай пяцігодкі, даб'юцца новых поспехаў у мабілізацыі народных зберажэнняў і гэтым заваююць першынства ў соцыялістычным спаборніцтве з Грузінскай ССР, з якою фінорганы і ашчадкасы БССР спаборнічаюць.

В. М. ІВАНОЎ,
начальнік Упраўлення ашчадкас і дзяржкрэдыта НКФ БССР.

120 КАЛГАСНЫХ ПАСЕК У РАЁНЕ

ЧАВУСЫ, 9 мая. (БЕЛТА). У мінулым годзе ў раёне было 100 калгасных пасек. Ад пчалярства многія калгасы атрымалі вялікія даходы. Так, калгас «КІМ» атрымаў ад рэалізацыі мёду 8.000 рублёў.

У гэтым годзе пасекі будуць мець 120 калгасаў. Для забеспячэння пасек кваліфікаванымі кадрамі райзямаддзел правёў двухмесячныя курсы пчалаводаў. Курсы скончылі 15 калгаснікаў.

САЛТЫКОЎ-ШЧЭДРЫН І РУСКІ НАРОД

(ДА 50-ГОДДЗЯ З ДНЯ СМЕРЦІ М. Е. САЛТЫКОВА-ШЧЭДРЫНА)

«Губернские очерки» — першы твор, у якім Шчэдрын выступіў як сатырык. Нямногія ацанілі тады сатырычную сілу новага пісьменніка. Большасць убачыла ў Шчэдрыне толькі ліберальнага «выкрывальніка» чыноўніцкага правінцыяльнага быту. Тургенева пакарабіў смех Шчэдрына: ды ці можна наогул так смяяцца ў мастацкай літаратуры!

Тургенеў памыляўся. Непараўнальна глыбей ацаніў сатыру Шчэдрына вялікі ўкраінскі паэт-дэмакрат Тарас Шаўчэнка. Ён вярочаўся з ссылкі, калі ў дарозе, на волжскім параходзе, знайшоў нядаўна вышаўшую ў свет кнігу «Губернские очерки». Запіс, які зрабіў Шаўчэнка ў сваім дзённіку, выдатны. Ён гаворыць аб тонкім крытычным чуцці ўкраінскага паэта, аб сіле яго літаратурнага густу. Шаўчэнка запісаў:

«Як харашы **Губернскія нарысы...** Я з пачцівасцю адношуся да Салтыкова. О, Гоголь, наш бяссмертны Гоголь! Якою радасцю ўзрадавалася-б благародная душа твая, убачыўшы вакол сябе такіх геніяльных вучняў сваіх. Другі мае. шчырыя мае! Пішыце, падайце голас за гэтую бедную, брудную, спаскуджаную чэрнь! За гэтага абняслаўленага бессловеснага смерда!»

Шаўчэнка адразу вызначыў у Шчэдрыне геніяльнага вучня і прадаўжальніка бяссмертнага Гоголя. Тым самым сказана было, што ў «Губернских очерках» не проста нявіннае з палітычнага пункту гледжання высмейванне правінцыяльных чыноўнікаў, а глыбокае сатырычнае раскрыццё самых асноў грамадскага жыцця. І хоць у «Губернских очерках» не так ужо многа сказана аб народзе, аб сялянстве, — Шаўчэнка беспамылкова адчуў, што ўся кніга напісана ў абарону народа і што ў аўтара гэтай кнігі «благародная душа». Нельга было абмануць украінскага паэта-селяніна, прайшоўшага жорсткую школу прыгнёту, ведаўшага пану і панскаму гневу і панскай ласцы.

Сатыра — гэта барацьба зброяй смеху. Шчэдрын высмейваў сучаснае яму грамадства. Ворагі Шчэдрына прабавалі прывесці пісьменніка да маўчання, паклёпнічаючы, быццам ён высмейвае народ. У ліберальным журнале «Вестник Европы» пісалі з прафесарскай глыбакадумнасцю, быццам Шчэдрын здзекуецца над мінулым рускага народа ў «Истории одного города», быццам глупаўцы — гэта рускія сяляне. Шчэдрын з абурэннем адвяргаў гэтае паклёпніцкае абвінавачанне. Ніколі ён не смяяўся над народам. Наадварот, ён сатырычна выкрываў прыгнятальнікаў народа. І калі пад яго пяро пападала глупаўская пасіўнасць, то імення таму, што яна перашкаджала праявіцца той рэволюцыйнай актыўнасці народа, у якую Шчэдрын глыбока верыў.

Любоў да рускага народа, вера ў яго сілы, у яго розум — гэта аснова сатыры Шчэдрына. Ён і не мог-бы з такой знішчаючай сілай пагарды здзекавацца над правячымі класамі, над ліберальнай інтэлігенцыяй, калі-б не быў надзвычай глыбока пераконан у перавазе працоўных над панамі. Іменна гэтае шчырае дэмакратычнае пачуццё прывяло Шчэдрына ў лагер рэволюцыйнай дэмакратыі, зрабіла яго саратнікам Чэрнышэўскага і Дабралюбава, а затым — Някрасава.

Народ — гэта тварэц культуры, — вось адно з палажэнняў, якія сцвярджае сатыра Шчэдрына. Вядомая казка «Повесть о том, как один мужик двух генералов прокормил» — гэта ў мастацкай форме праслаўленне сялянскай працы. Генералы, папаўшыя на незаселены востраў, зусім бездапаможны. Яны асуджаны на галодную смерць. Яны і загінулі-б, калі-б не аказаўся тут-жа цулам мужык. У другім творы Шчэдрына капіталіст-кулак гаворыць аб селяніну: «Ён дастане!», і ў гэтым-жа пераканаы генералы: трэба толькі прымацаваць селяніна, каб ён пакорны быў. Мужык, сапраўды, «дастае». Ён уладае гаспадарскім вопытам, ён кемлівы, ён умее працаваць. Калі яму чаго нехапае, то толькі ўсведамлення та[illegible]

[illegible]

ГЕРМАНА-ПОЛЬСКІЯ АДНОСІНЫ

ЛОНДАН, 8 мая. (ТАСС). Берлінскія карэспандэнты англійскіх газет паведамляюць, што неўзабаве данцыгскі сенат аб'явіць аб далучэнні горада Данцыга да Германіі. Калі Польшча, — піша берлінскі карэспандэнт газеты «Дэйлі экспрэс», — зойме ў гэтым пытанні цвёрдую пазіцыю, то германскія фашысты ў Данцыгу разгорнуць кампанію за далучэнне горада да Германіі, каб стварыць у Данцыгу напружанае становішча. Адначасова Мусаліні выступіць у ролі «пасрэдніка» і прапануе заходнім дзяржавам аказаць даўленне на Польшчу з тым, каб прымусіць яе да ўступак Германіі.

Спецыяльны карэспандэнт газеты «Дэйлі тэлеграф энд Морнінг пост» паведамляе з Данцыга, што германскія фашысты там тайна рыхтуюцца да аказання супраціўлення ў выпадку, калі Польшча рашыць акупіраваць горад. Колькаснасць данцыгскай жандармерыі, узброенай вінтоўкамі і кулямётамі, прыблізна роўна пяхотнаму палку. Фашысцкія штурмавікі ў Данцыгу былі таксама нядаўна ўзброены. У лясах каля горада ўздоўж заходняй граніцы вырыты ямы для кулямётных гнёзд.

ІНІЦЫЯТЫВА ВАТЫКАНА

ЛОНДАН, 9 мая. (ТАСС). Газета «Н'юс кронікл» паведамляе, што рымскі папа ўзяў на сябе ініцыятыву склікання канферэнцыі з удзелам Германіі, Польшчы, Англіі, Францыі і Італіі з мэтай урэгуліравання германа-польскага канфлікта.

ВІЗІТ ГАЛОЎНАКАМАНДУЮЧАГА ЛІТОЎСКАЙ АРМІЯЙ У ВАРШАВУ

ВАРШАВА, 8 мая. (ТАСС). Польскі друк аддае вялікую ўвагу прадстаячаму візіту ў Польшчу галоўнакамандуючага літоўскай арміяй генерала Раштыкіса. Генерал Раштыкіс у суправаджэнні палкоўніка генеральнага штаба Дулькшніса заўтра прыбудзе ў Варшаву. Газета «Польска збройна» падкрэслівае вялікае палітычнае значэнне гэтага візіта.

Карэспандэнт газеты «Кур'ер варшаўскі» паведамляе, што літоўскія палітычныя кругі лічацца з магчымасцю заключэння польска-літоўскага пакта аб ненападзе.

ВЫСТУПЛЕННЕ ГЕНРЫХА МАНА Ў ПАРЫЖЫ

Антыфашысцкі бюлетэнь «Дэйчэ інфармацыонен», які выходзіць у Парыжы, паведамляе, што на з'ездзе чэхаў і славакаў у Парыжы выступіў вядомы антыфашысцкі пісьменнік Генрых Ман. У сваёй прамове Генрых Ман заявіў:

«Чэха-славацкі народ, таксама як і германскі, пазбаўлен свабоды і справядлівасці. Германскі народ адчувае сябе звязаным з вамі».

Гаворачы аб ліхаманкавай падрыхтоўцы Германіі да вайны, Генрых Ман заявіў, што германскі народ павінен змагацца з палітыкай, якую вядзе германскі фашызм.

«Паднімайцеся, — сказаў Генрых Ман, — пакуль вайна яшчэ не наступіла. Гэта вайна была-б жахлівай. Нельга дапусціць, каб у дадатак да ўсіх няшчасцяў германскага народа, якія ён адчувае пры сучасным рэжыме, адбылося яшчэ большае няшчасце. Германскі народ павінен даказаць, што ён можа стаць свабодным. Пасля таго, як германскі народ стане свабодным, ён вызваліць і вашу дзяржаву і ваш народ». Генрых Ман закончыў сваю прамову словамі: «Няхай жыве Чэха-Славацкая рэспубліка».

ЗВЕРСКАЯ ЭКСПЛААТАЦЫЯ РАБОЧЫХ НА ГЕРМАНСКІХ ПРАДПРЫЕМСТВАХ

Як паведамляе антыфашысцкі друк, бязлітасная эксплаатацыя і падліненне рабочага дня на германскіх прадпрыемствах выклікае з боку рабочых масавае супраціўленне. Рабочыя змагаюцца за павышэнне заработнай платы і скарачэнне рабочага дня. На адным буйным ваенным прадпрыемстве адміністрацыя прабавала знізіць аплату за звышчасовыя работы. Рабочыя адказалі на гэта поўным спыненнем машын.

На многіх металургічных і ваенных прадпрыемствах фашысцкія ўлады пад націскам рабочых былі вымушаны абмежаваць гадзіны звышчасовай работы.

На аўстрыйскіх заводах Штэйера, уключаных зараз у сістэму канцэрна ваенных прадпрыемстваў Герынга, прадаўжаюцца хваляванні рабочых. Рабочыя пратэстуюць супроць новых падаткаў на заработную плату і супроць уведзенага па германскаму ўзору падушнага падатку. У радзе цэхаў на заводзе Штэйера пачалася забастоўка. Фашысцкія ўлады для падаўлення руху рабочых выклікалі войскі і ахраннікаў (СС).

Адначасова ўспыхнула забастоўка на буйным металургічным заводзе ў рабочым прадмесці Вены — Флорысдорфе. Супроць рабочых былі кінуты войскі. Германскі ўрадавы камісар у Аўстрыі Бюркель распарадзіўся стварыць на прадпрыемствах асобую паліцыю (веркпаліцай), кадры якой вярбуюцца, галоўным чынам, з ахраннікаў.

ВЫХАД ІСПАНІІ З ЛІГІ НАЦЫЙ

ПАРЫЖ, 9 мая. (ТАСС) Як паведамляюць з Бургоса, міністр замежных спраў урада Франко паведаміў генеральнага сакратара Лігі нацый аб выхадзе Іспаніі з Лігі нацый.

ДА ВАЕННЫХ ДЗЕЯННЯЎ У КІТАІ. НА ЗДЫМКУ: байцы кітайскай арміі пераносяць раненага. Фотахроніка (ТАСС).

ПРАБЫВАННЕ тт. КОКІНАКІ І ГАРДЗІЕНКА Ў ЗША

НЬЮ-ЁРК, 9 мая. (ТАСС). Тт. Кокінакі і Гардзіенка знаёмяцца з буйнымі авіяцыйнымі і іншымі прамысловымі прадпрыемствамі Нью-Ёрка. Неўзабаве лётчыкі выязджаюць у Маскву.

Ваенныя асігнаванні ў ЗША

ВАШЫНГТОН, 9 мая. (ТАСС). Палата прадстаўнікоў адобрыла асігнаванні для марскога міністэрства ў суме 773 мільёнаў долараў на ваенна-марское будаўніцтва. З гэтай сумы каля 3 мільёнаў долараў асігнавана на пабудову баз у Ціхім акіяне, 500 тыс. долараў на пачатак будаўніцтва двух лінкораў па 45 тыс. тон водазмяшчэннем кожны, звыш 51 млн. долараў на пабудову 500 самалётаў і т. д. Гэтыя асігнаванні з'яўляюцца буйнейшымі з часу сусветнай вайны.

Канцэнтрацыя венгерскіх войск на граніцы са Славакіяй

ЛОНДАН, 9 мая. (ТАСС). Газета «Ньюс кронікл» паведамляе аб канцэнтрацыі венгерскіх войск уздоўж усходняй граніцы Славакіі. Чакаюць, што ў бліжэйшы час Венгрыя з адабрэння Германіі акупіруе Славакію. Паводле слоў газеты, Германія зараз зацікаўлена ў тым, каб Венгрыя падоўжыла сваю граніцу з Польшчай. Гэту акалічнасць Германія скарыстала-б для аказання націску на Польшчу.

ВАЕННЫЯ ДЗЕЯННІ Ў КІТАІ

У ЦЭНТРАЛЬНЫМ КІТАІ

На паўночны захад ад Ханькоу ў раёне Суйсяня японцы прымусілі кітайцаў пакінуць Тайэрвань. На гэтым участку фронта з 3 па 6 мая японцы страцілі забітымі і ранеными больш 1000 чалавек. Вялікія баі ідуць на ўсход ад горада Гаочэн (на поўнач ад Тайэрваня), дзе японцы адрэзаны ад сваіх баз. На паўночны ўсход ад Суйсяня кітайскія часці атакавалі Мапін.

На шасе паміж Цзінмэнам і Чжунсянам японцы пад націскам кітайскіх часцей адступілі ў паўночным напрамку. Кітайскія часці акружаюць горад Цзіньшэнь.

Працягваюцца баі ў раёне Наньчана. Раніцай 4 мая невялікі атрад кітайскіх войск уварваўся ў Наньчан, але затым вымушан быў адступіць. Японцы па возеру Пахінху перакінулі да Наньчана падмацаванне ў 3 тысячы чалавек.

* 7 мая кітайскія самалёты бамбардыравалі японскі аэрадром у Бойкэці (паблізу Кантона). Бамбардыроўкай прычынены значныя пашкоджанні.

Англа-французскія перагаворы аб сумеснай абароне калоній на Далёкім Усходзе

ЛОНДАН, 9 мая. (ТАСС) Паміж генеральнымі штабамі Англіі і Францыі адбыліся неафіцыяльныя перагаворы па пытанню аб сумеснай абароне французскага Інда-Кітая, Гамконга, Барнео і Малайскага паўвострава.

У сінгапурскай базе будуць сканцэнтраваны аб'яднаныя ваенныя сілы Англіі і Францыі.

Вялікі пажар у Токіо

ТОКІО, 9 мая. (ТАСС). Газета «Асахі» паведамляе, што 9 мая ў 9 гадзін 20 мінут раніцы ў раёне Ітабасі ў Токіо на дынамітным заводзе раздаўся вельмі моцны выбух. Выбух паўтараўся двойчы. Сілай выбуху была выкінута вялікая колькасць палаючага матэрыяла. [illegible] Амаль адначасова пачаўся пажар і на заводзе лёгкіх металічных сплаваў.

Вялікі пажар, які ахапіў паступова цэлы раён, [illegible] Колькасць загінуўшых і параненых [illegible] перавышае 300 чалавек.

Да дэкады кіргізскага мастацтва ў Маскве. НА ЗДЫМКУ: віртуоз-музыкант, які іграе на народным інструменце—комузе, С. Ельтоеў — сярод калгаснікаў свайго калгаса (Таласкі раён, Кіргізская ССР). Фото Ф. Федасеева (Фотахроніка ТАСС).

ЗАКРЫЎСЯ ПЛЕНУМ ПРАЎЛЕННЯ САЮЗА САВЕЦКІХ ПІСЬМЕННІКАЎ СССР

КІЕЎ, 8 мая. Выключную цікавасць праявілі працоўныя сталіцы Савецкай Украіны да работы шаўчэнкаўскага пленума праўлення Саюза савецкіх пісьменнікаў СССР. Штодзённа сотні стаханаўцаў, працаўнікі навукі, літаратуры і мастацтва прыходзілі ў будынак Вярхоўнага Савета УССР, каб паслухаць даклады аб жыцці і творчасці вялікага паэта украінскага народа Т. Г. Шаўчэнкі.

Сёння на дзённым пасяджэнні пленума праўлення Саюза савецкіх пісьменнікаў СССР выбраны прэзідыум праўлення Саюза. У састаў прэзідыума ўвайшлі: тт. Асееў, Вішнеўскі, Герасімава, Караваева, Катаеў, Карнейчук, Купала, Лебедзеў-Кумач, [illegible], Паўленка, Собалеў, Талстой, Фадзееў, Федзін, Шолахаў.

На вячэрнім пасяджэнні з прывітаннем пленуму ад Саюза мастакоў Украіны выступіў мастак Бейчанка. Татарскі паэт Мансур Шайхі прачытаў у перакладзе на татарскую мову вершы Шаўчэнкі «Садок вішнёвы коло хати».

Пісьменнік Гарадзецкі ў сваёй прамове [illegible]

Пасля выступлення пісьменніка тав. Яноўскага старшынствуючы тав. Фадзееў прадаставіў слова М. Шагінян. Яе даклад «Адносіны Т. Г. Шаўчэнкі да прыроды» быў выслуханы з вялікай цікавасцю.

З палкай прамовай выступіў таджыкскі пісьменнік тав. Рахімі. Першае слова ён прысвячае таму, хто цвёрдай і ўпэўненай рукой вядзе народы нашай сацыялістычнай радзімы да перамогі — любімаму другу і настаўніку савецкіх пісьменнікаў — вялікаму Сталіну. Доўга ў зале пад вялікім купалам з рубінавымі шкельцамі грымяць апладысменты ў гонар Сталіна.

Тав. Рахімі вітае ўкраінскі народ, які даў свету геніяльнага паэта, бессмяротнага Тараса Шаўчэнку, вітае кіраўніка бальшавікоў Украіны, вернага сталінца Н. С. Хрушчова.

У заключэнне на пленуме выступілі народныя кабзары, украінскія паэты і [illegible] паэт Аляксей Суркоў, народны паэт Беларусі Янка Купала і інш.

Пасля гэтага пленум закрыўся.

БУДАЎНІЦТВА НОВАЙ ДРУКАРНІ У МАГІЛЕВЕ

МАГІЛЕЎ. (БЕЛТА) У Магілеве пачалося будаўніцтва новай спецыялізаванай друкарні па праекту Маскоўскай арганізацыі «Паліграфпраект». Гэта будзе самая прыгожая друкарня ў рэспубліцы.

Усе працэсы работ (набор, друкаванне, экспедыраванне) будуць механізаваны.

Поўнасцю закончана ўжо кладка сцен вялікага гаража і склада. Вядуцца работы па прарыццю траншэй для галоўнага пяціпавярховага корпуса.

На будаўніцтва і набыццё абсталявання асігнавана 4.965 тысяч рублёў.

ВАДАЛАЗНЫЯ СТАНЦЫІ

ГОМЕЛЬ. (Кар. «Звязды»). У бягучым сезоне значна павялічваецца флот Беласвода. Набываюцца два магутныя поўглісеры, 139 новых выратавальных лодак, 29 вучэбных лодак і рад мотакацераў. На арганізацыю работы выратавальных станцый адпушчана 1.700 тыс. рублёў. У Оршы, Лоеве, Лепелі і Полацку абсталёўваюцца новыя вадалазныя станцыі. Ствараюцца выратавальныя станцыі ў Крычаве, Чачэрску, Быхаве, Тураве.

ПАМЯЦІ САЛТЫКОВА-ШЧЭДРЫНА

У бібліятэках імені Пушкіна, Горкага, у літаратурным кабінеце Менскага педагагічнага інстытута адкрыліся літаратурныя выстаўкі, прысвечаныя памяці вялікага рускага пісьменніка Салтыкова-Шчэдрына. На выстаўках багата прадстаўлены літаратурныя творы пісьменніка розных выданняў, бібліяграфічныя матэрыялы, характарызуючыя творчасць геніяльнага сатырыка. Вялікая літаратурная выстаўка, прысвечаная жыццю і літаратурнай дзейнасці Салтыкова-Шчэдрына, адкрываецца 12 мая ў Дзяржаўнай бібліятэцы БССР імені Леніна. Зараз кабінет марксізма-ленінізма бібліятэкі праводзіць на радзе прадпрыемстваў Менска чыткі твораў Салтыкова-Шчэдрына. На швейнай фабрыцы «8 сакавіка» чыталіся ўрыўкі з бессмяротнага твора «Пашэхонская старына» і інш.

Сёння ў інстытуце даклад аб творчасці Салтыкова-Шчэдрына прачытаюць студэнты менскага педагагічнага інстытута імя Горкага. Бібліятэка інстытута мае больш 200 кніг пісьменніка, на якія праяўляецца вялікі попыт.

(БЕЛТА).

ШАХМАТНЫ ЧЭМПІЯНАТ СССР

ЛЕНІНГРАД, 8 мая. Сёння адбылося даігрыванне незакончаных партый. Чахавер пераканаўча [illegible] адкладзеную пазіцыю супроць Беляўца, выбраў правільны план прадаўжэння і прайграў. Пасля 16-гадзіннай ігры закончылася партыя Бандарэўскі—Кан. Гэта—самая доўгая партыя ў чэмпіянаце, працягвалася яна 142 хады. Рагозін атрымаў перамогу над Чахаверам і Пагробскім. Унічыю закончыліся партыі Чысцякоў—Кан і Лісіцын—Панаў.

К канцу дня даігрывання закончыліся яшчэ тры партыі. Чахавер выйграў у Бандарэўскага, Толуш—у Раманоўскага. Партыя Рабіновіч—Макагонаў закончылася ўнічыю.

Сёння ў гэтым туры прапушчаная партыя Левенфіш—Котаў. Яна адкладзена з невялікай пазіцыйнай перавагай у Левенфіша.

Пасля 14 тураў уперадзе Батвінік, які мае 10 ачкоў з 13, за ім Котаў — 9,5 з 13.

ДЗЕННІК

Сёння, у 7 гадзін вечара, у Доме вучоных (Комуністычная, 17) адбудзецца семінар выкладчыкаў марксізма-ленінізма гор. Менска па пытанню аб рабоце Леніна «Матэрыялізм і эмпірыёкрытыцызм». Яўка ўсіх выкладчыкаў марксізма-ленінізма абавязкова.

АДДЗЕЛ ПРАПАГАНДЫ І АГІТАЦЫІ ЦК КП(б)Б.

◎ Сёння, у 7 гадзін вечара, у малай зале Дома партактыва Менгаркома КП(б)Б, адбудзецца кансультацыя на тэму «Як працаваць над кнігай» (складанне плана, канспектаў і тэзісаў). Кансультант дацэнт Зеленкоў.

◎ Сёння, у 8 гадзін вечара, у клубе работнікаў дзяржгандлю (рог вул. Энгельса і Комуністычнай) адбудзецца лекцыя для самастойна вывучаючых «Кароткі курс гісторыі ВКП(б)» на тэму «Утварэнне Расійскай соцыял-дэмакратычнай рабочай партыі і з'яўленне ўнутры партыі фракцый бальшавікоў і меншавікоў» (лекцыя другая). Лектар тав. Элімелах.

В. а. адказнага рэдактара Д. Т. ЛЕБЕДЗЕЎ.

Гастролі Дзяржаўнага Рускага драматычнага тэатра БССР (Памяшк. Белдзяржтэатра)
10 мая «ПОЛОВЧАНСКІЯ САДЫ». Пачатак у 8 г. веч.

Кінатэатр «РОДИНА» — ШЧОРС. Пачатак у 6, 8.20, 10.40.

ДЗІЦЯЧЫ КІНАТЭАТР — МАРСКІ ПОСТ

Кінатэатр «ЧЫРВОНАЯ ЗОРКА» — КАРМЕЛЮК

Кінатэатр «ІНТЭРНАЦЫЯНАЛ» — НЕЎСТРАШЫМЫЯ

Кінатэатр «СПАРТАК» — ВОЛГА, ВОЛГА

Кінатэатр [illegible] — [illegible]

Навукова-папулярны фільм — У ГЛЫБІНЯХ МОРА

БЕЛДЗЯРЖДРАМТЭАТР
10 мая — спектакля няма
11 мая — прэм'ера «ПАГІБЕЛЬ ВОЎКА»

БЕЛДЗЯРЖТЭАТР ОПЕРЫ І БАЛЕТА
10 мая БАХЧЫСАРАЙСКІ ФАНТАН. Абанемент № 72. Пачатак у 8 г. веч.

ДЗЯРЖАЎНЫ ВЯЛІКІ ТЭАТР ОПЕРЫ І БАЛЕТА БССР
17 і 18 мая ПРЭМ'ЕРА
РУСАЛКА (на рускай мове)
17 мая — абанемент № 71; 18 мая — абанемент № 72.
Білеты, купленыя на спектакль «Русалка» 6 мая, сапраўдныя на 17 мая; білеты, купленыя на спектакль «Русалка» [illegible] мая, сапраўдныя на 18 мая.
ДЫРЭКЦЫЯ.

Памяшканне Дзяржаўнага яўрэйскага тэатра БССР
З 17 мая ГАСТРОЛІ ДЗЯРЖАЎНАГА РУСКАГА ТЭАТРА МУЗЫКАЛЬНАЙ КАМЕДЫІ БССР
РЭПЕРТУАР:
Муз. В. Александрава «ВЯСЕЛЛЕ Ў МАЛІНОЎЦЫ»
«ГАЛУБЫЯ СКАЛЫ»
«ЗАЛАТАЯ ДАЛІНА»
«НА БЕРАГАХ АМУРА»
«АРШЫН МАЛ-АЛАН»
«РОЗ-МАРЫ»
«ЯРМАРКА НЯВЕСТ»
[illegible]

КОГІЗ
Беларускае рэспубліканскае аддзяленне

Бацькі і навучэнцы!
НЕ ТРЫМАЙЦЕ ў сябе непатрэбных вам стабільных падручнікаў.
ПРАДАВАЙЦЕ іх кніжным магазінам і кіёскам КОГІЗ'а.
ПАМЯТАЙЦЕ, што, прадаючы непатрэбныя вам падручнікі, вы даеце магчымасць вучыцца па іх другім навучэнцам.
ПАКУПКА ПАДРУЧНІКАЎ ПРАВОДЗІЦЦА ВА ЎСІХ КНІЖНЫХ МАГАЗІНАХ І КІЁСКАХ КОГІЗ'А.
У АДДЗЕЛ АБ'ЯЎ ЗВАНІЦЕ ПА ТЭЛЕФОНУ № 21-845

МАСКОЎСКІ ЗВЯРЫНЕЦ
[illegible]
ГРАЕ АРКЕСТР.
Звярынец адкрыты з 9 г. раніцы да 9 г. вечара.

Патрэбны пакоі ДЛЯ АРТЫСТАЎ. [illegible]

МЕНСКІ ДЗЯРЖАЎНЫ ПЕДАГАГІЧНЫ (НАСТАЎНІЦКІ) ІНСТЫТУТ імені А. М. ГОРКАГА
аб'яўляе ПРЫЁМ СТУДЭНТАЎ
[illegible]
ДЫРЭКЦЫЯ.

ДА ЎВАГІ ПРАЎЛЕННЯЎ КАЛГАСАЎ і ПРАЦОЎНЫХ
пры пашкоджанні пасеваў
АД ВЫМЯРЗАННЯ, ВЫПРАВАННЯ, ВЫМАЧАК, ЗАМАРАЗКАЎ, ГРАДАБІЦЦЯ, ЛІЎНЯЎ, БУР і ПАВОДКІ, а МАХОРКІ — і АД ЗАСУХІ,
неабходна зараз-жа,
АЛЕ НЕ ПАЗНЕЙ 5 СУТАК З ДНЯ ПАШКОДЖАННЯ ПАСЕВАЎ,
падаць пісьмовую заяву ў раённую страхавую інспекцыю.
[illegible]
УПРАЎЛЕННЕ ДЗЯРЖСТРАХА БССР ПАПЯРЭДЖВАЕ, [illegible]
УПРАЎЛЕННЕ ДЗЯРЖСТРАХА НКФ БССР.

АДРАС РЭДАКЦЫІ І ВЫДАВЕЦТВА: Менск, Савецкая, 63. ТЭЛЕФОНЫ РЭДАКЦЫІ: [illegible]